

Reformace

Srpen 2020

Ročník 8, číslo 72

ZEMŘELI VE VÍŘE

Pohled' na epitaf všech těch požehnaných svatých, kteří zesnuli před příchodem našeho Pána. Nezáleží na tom, jak zemřeli, ale je na jediném, co mají společné, a co obsahuje ten nápis na jejich hrobu: „Ve víře zemřeli ti všichni“ (Žd 11,13). Ve víře žili. V ní nacházeli útěchu i radu, víra byla jejich motivací a podepírala je. V téže duchovní milosti zemřeli a završili svůj život lahodnou písní, kterou již dříve tak dlouho zpívali. Když umírali, nespolehali na své tělo ani své vlastní úspěchy. Nikam se nepohnuli od toho, jak byli kdysi přijati Bohem, ale setrvali na cestě víry až do konce.

Charles Haddon Spurgeon (1836-1892)

OBSAH

Modlitba je zdrojem velikého povzbuzení.....	3
Kristovo pozvání	6
Rozsah milosti (Tt 2,11).....	22
Víra, která zdolává překážky (Žd 11,27-29)	25
Jákob opět utíká (Gn 31,1-54).....	36
Krmit ovce nebo bavit kozly?.....	48

MODLITBA JE ZDROJEM VELIKÉHO POVZBUZENÍ

John Charles Ryle

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

BŮH JE PŘIPRAVEN

Ptám se, zda se modlíš, protože modlitba je skutkem víry, z něhož plyne veliké povzbuzení.

Z Boží strany je všechno připraveno tak, aby modlitba byla co nejjednodušší, a stačí, aby se o ni lidé pokusili. Na jeho straně je všechno hotovo. Každé námitce předešel. O každou těžkost se postaral předem. Pokřivená místa narovnal a hrubá místa vyhladil. Člověk, který se nemodlí, nemá žádnou výmluvu.

Existuje cesta, jíž se každý člověk, ať je sebehříšnější a sebenehodnější, může přiblížit Bohu Otci. Ježíš Kristus otevírá tuto cestu obětí, kterou pro nás podstoupil na kříži. Svatost a spravedlnost Boha už nemusí hříšníky děsit a bránit jim. Jen ať volají k Bohu ve jménu Ježíše, jen ať se obhajují Ježíšovou vykupující krví, a naleznou Boha na trůnu milosti, ochotného a připraveného naslouchat. Ježíšovo jméno je stále platným cestovním pasem pro naše modlitby. V tomto jménu člověk může přijít blízko Bohu se smělostí a žádat s důvěrou. Bůh se angažuje, aby ho slyšel. Přemýšlej o tom. Není to povzbuzující?

Existuje Obhájce a Přímluvce, který stále čeká, aby přednesl modlitby těch, kdo skrze něho přicházejí k Bohu. Tento obhájce je Ježíš Kristus. Směšuje naše modlitby s kadidlem své vlastní všemocné přímluvy. Takto smíšené se nesou vzhůru jako sladká vůně před Boží trůn. Samy o sobě jsou naše modlitby chabé, ale silné a mocné v ruce našeho nejvyššího Kněze a staršího Bratra. Šek bez podpisu je jen bezcenným kusem papíru. Pouhým

švihem pera získá na své ceně. Modlitba ubohého Adamova potomka je sama o sobě nedůležitou záležitostí, ale jakmile ji odsouhlasí ruka Pána Ježíše, mnoho zmůže. V Římě býval úředník, jehož úkolem bylo mít dveře stále otevřené, aby mohl přijmout každého římského občana, který se na něho obrátí o pomoc. Stejně tak je ucho Pána Ježíše otevřené k volání všech, kdo hledají milosrdenství a milost. Je náplní jeho úřadu jim pomáhat. Jejich modlitby ho těší. Přemýšlej o tom. Není toto povzbudivé?

Duch svatý je vždy připraven, aby pomohl našim slabostem při modlení. Pomáhat nám v našem úsilí mluvit s Bohem je součástí jeho zvláštního úřadu. Nemusíme být smutní a zoufalí ze strachu, že nevíme, co říct. Duch nám dá slova, pokud hledáme jeho pomoc. Modlitby Božího lidu jsou inspirovány Duchem Páně, jsou dílem Ducha svatého, který v nich přebývá coby Duch milosti a prosby. Jistě, Boží lidé mohou doufat, že budou vyslyšeni. Nejsou to jen oni, kdo se modlí, ale Duch svatý, který v nich žádá. Čtenáři, přemýšlej o tom. Není toto povzbuzením?

SLIBY

Pro ty, kdo se modlí, existují nadmíru veliké a vzácné sliby. Co tím Pán Ježíš myslel, když říkal taková slova jako: „Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.“ (Mt 7,7-8). „A věříte-li, dostanete všechno, o čem budete v modlitbě prosit.“ (Mt 21,22). „A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.“ (J 14,13-14). Co tím Pán myslel, když vyprávěl podobenství o příteli uprostřed noci a o neodbytné vdově (Lk 11,5; 18,1)? Přemýšlej o těchto textech. Pokud tě toto nepovzbudí k modlitbě, pak slova nemají žádný význam.

PŘÍKLADY

V Písmu jsou nádherné příklady moci modlitby. Nic není pro modlitbu příliš velké, příliš tvrdé nebo příliš těžké. Získává věci, které se zdají nemožné a

nedosažitelné. Vyhrává nad ohněm, vzduchem, zemí a vodou. Modlitba otevřela Rudé moře. Modlitba vyvedla vodu ze skály a zajistila chléb z nebe. Modlitba zastavila slunce. Modlitba přivedla oheň z nebe na Eliášovu oběť. Modlitba převrátila Achítofelovu radu v bláznovství. Modlitba přemohla Sancheríbovu armádu. Proto Marie, královna Skotská, prohlásila: „Bojím se modliteb Johna Knoxe více než desetitisícové armády.“ Modlitba uzdravuje nemocné. Modlitba křísí mrtvé. Modlitba se stará o obrácení duší. Starý křesťan řekl Augustínově matce „Dítě mnohých modliteb nikdy nezahyne.“ Modlitba, bolesti a víra zможou všechno. Nic není nemožné, když člověk ví, že byl Bohem adoptován. „Teď mě nech,“ jsou Boží pozoruhodná slova k Mojžíšovi, když se Mojžíš chystal přimluvit se za děti Izraele – jiný anglický překlad zní: „Zanech modlení.“ (Ex 32,10). Dokud Abraham žádal milosrdenství pro Sodomu, Pán pokračoval v dávání. Nikdy nepřestal dávat, dokud se Abraham nepřestal modlit. Přemýšlej o tom. Není to snad povzbuzení?

Co jiného by měl člověk chtít k dalšímu kroku ve víře, než věci, které jsem mu řekl o modlitbě? Co jiného by se mohlo udělat, aby byla cesta k trůnu milosti jednoduchá a aby se odstranily všechny překážky, přes něž by mohl hříšník na své cestě klopýtnout? Je jisté, že kdyby se takové dveře otevřely před dábly v pekle, vesele by poskočili a propastí by rozezněli zvony radosti.

Kde se ale nakonec schová člověk, který opomíjí taková slavná povzbuzení? Co lze prohlásit na obhajobu člověka, který nakonec zemře bez modlitby? Mám strach, aby to nebyl také tvůj případ. Proto se se vši vážností ptám: Modlíš se?

Přeložila Julie Petrecká.

Předchozí kapitoly z knihy „Povolání k modlitbě“

1. [Modlitba je nezbytná ke spáse člověka](#)
2. [Zvyk modlit se je znakem opravdového křesťana](#)
3. [Modlitba – nejzanedbávanější povinnost](#)

KRISTOVO POZVÁNÍ

Arthur W. Pink

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- *Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží. (Mt 11,28-30)*

Vyznávající křesťané sice znají tato slova dobře, přesto však je zde naléhavá potřeba je pečlivě prozkoumat. Jen několika málo textům Božího slova se dostává takového povrchního zacházení. Někteří sice připouštějí, že tyto verše volají po ztišení plném modliteb, ale jen málokdo si uvědomuje, že takový „jednoduchý text“ vyžaduje podrobné studium. Mnozí pokládají za samozřejmé, že již rozumí jeho významu, a proto neusilují o řádné prozkoumání jeho výrazů. Pouhá skutečnost, že je tento verš tak často citován, není důkazem, že skutečně chápeme jeho význam. Takový způsob obeznámenosti spíše brání pečlivému studiu a zvyšuje pravděpodobnost, že pravdy tohoto textu neuchopíme správně.

Je obrovský rozdíl mezi tím, když člověk zná obsah verše svatého Písma a když chápe jeho smysl. Naše doba je poznamenána pracovní nekázní a mentální leností. Lidé nedokážou práci vystát a zajímá je jen, jak rychle lze mít ten a ten úkol z krku, namísto toho, abychom se ptali, jak dobře ho lze vykonat. Stejný liknavý duch čiší z výplodů kazatelny i tištěných prací, a proto se obvykle s tímto textem zachází povrchně. Nehledí se na jeho kontext ani se neusiluje o zjištění jeho návaznosti (vztahu jedné věty ke druhé). Žádné důkladné zkoumání a výklad jeho výrazů.

Jestli byla někdy nějaká pasáž Písma zohavena a její význam překroucen, pak je to tato. Obvykle je citována jen část, a přitom je vynechána část pro tělo nejhůře přijatelná. Konkrétní výzva je překroucena do promiskuitního

pozvání, a přitom se úmyslně ignorují kvalifikační podmínky, které zde Spasitel vyřkl. Dokonce i při citaci úvodní věty se nikdo nenamáhá ukázat, co vlastně zahrnuje to „Pojďte ke Kristu“, takže posluchač je ponechán v domnění, že již rozumí významu tohoto pozvání. Zvláštní úřady, ve kterých zde Boží syn vystupuje, totiž jako Pán a Mistr, jako Vládce a Prorok, jsou pomíjeny a jiné nahrazeny. Podmíněný příslib, který Kristus učinil, je falšován prepisováním na bezpodmínečný, jako kdybychom jeho „odpočinutí“ mohli získat, aniž bychom převzali jeho „jho“ a aniž bychom se od něho „učili“.

Velký počet návštěvníků bohoslužeb, kteří si nepřejí slyšet kritiku kohokoliv, takové námitky s hořkostí odmítne. Ale pokud jsou připraveni zůstat „bezstarostní na Sijónu“, pokud jsou spokojeni, ať jsou podváděni či nikoliv, pokud mají takovou důvěru v lidi, že jsou ochotní dostávat věci nejvyšší hodnoty z druhé ruky, pokud odmítají zkoumat své základy a svá srdce, pak je musíme „nechat“ (Mt 15,14). Existují však lidé, kteří si cení svých duší tak vysoko, že žádné úsilí nepovažují za příliš velké na to, aby se ujistili, zda mají či nemají spasitelné poznání Boží pravdy, zda skutečně rozumí či nerozumí podmínkám Boží spásy, zda staví nebo nestaví na neotřesitelném základě.

Pohledte hlouběji do našeho textu. Začíná: „Pojďte ke mně... a já vám dám odpočinout“ a končí: „a naleznete odpočinutí svým duším.“ Nemluví se zde (jak se někteří domnívají) o dvou rozličných odpočinutích, ale v obou případech jen o jednom, totiž duchovním odpočinutí, spásném odpočinutí. A také zde nejsou popsány dva odlišné aspekty tohoto odpočinutí. Naopak, na jedno odpočinutí se zde nahlíží ze dvou různých pohledů. V prvním se hovoří o Boží svrchovanosti – „a já dám“, ve druhém je zdůrazněna lidská zodpovědnost – „naleznete.“ V úvodní větě Kristus ujišťuje, že je dárcem odpočinutí, a v tom, co následuje, upřesňuje podmínky, za kterých odpočinutí rozděljuje, nebo jinými slovy, podmínky, které musíme splnit, aby se nám dostalo odpočinutí. Odpočinutí je zdarma, avšak jen pro ty, kdo vyhovují vyřčeným požadavkům jejich zadavatele.

„Pojďte ke mně.“ Kdo to volá? Kristus, odpovíte. Pravda, ale Kristus v jakém konkrétním charakteru? Řekl to Kristus jako král příkazující svým

podřízeným, jako stvořitel oslovující své stvoření, jako lékař zvoucí nemocné, nebo jako Pán pověřující své služebníky? Oddělujete vůbec ve své mysli Kristovu osobu od Kristova úřadu? Nerozlišujete přísně jeho úřady Proroka, Kněze a Krále? Shledali jste taková rozlišování jako nezbytná a užitečná? Tak proč si lidé stěžují, když vyzýváme k pozornosti vůči těmto různým vztahům, které náš Pán udržuje, a k povšimnutí toho, ve kterém z těchto vztahů v daném okamžiku jedná? Pozornost k takovým detailům často tvoří rozdíl mezi správným a špatným chápáním textu.

Abychom zodpověděli naši otázku, v jakém konkrétním charakteru Kristus vyřkl toto pozvání, musíme se podívat na předchozí verše. Věnovat pozornost kontextu by mělo být jedním z prvních zájmů těch, kdo pečlivě uvažují nad jakýmkoliv textem. Matouš 11 začíná uvržením Jana Křtitele do vězení, ze kterého vysílá ke Kristu posly, aby ho obeznámili s jeho zmateností (v. 2-3). Náš Pán veřejně ospravedlňuje svého předchůdce a vyvyšuje jeho jedinečné postavení (v. 14-15). Po chvále Křtitele a jeho služby pokračuje napomenutím těch, kteří měli výsadu těšit se z ní i té jeho vlastní, za to, že z nich nevzali užitek, ale oběma opovrhli a odmítli je. Lidé té doby byli tak zkažení, že Jana obvinili z toho, že je posedlý démonem, a Krista z toho, že je žrout a pijan vína (v. 16-19).

Mezi nejzávažnější texty svatého Písma patří ten (v. 20-24), kde jsou zaznamenány jedny z těch nejstrašnějších slov, která kdy vplynula z úst Božího syna. Vyčetl městům, kde byla vykonána většina jeho mocných činů, že „nečinili pokání“ (v. 20). Všimněte si, že Kristus odmítl přehlédnout zvrácenost těchto lidí, a místo toho je obvinil z jejich hříchů. Ať to vidí antinomiáni, že Boží Kristus byl dalek toho, aby ignoroval lidskou zodpovědnost nebo omlouval lidskou duchovní nemohoucnost, a to tak, že je se vši přísností činil zodpovědné a vinil je za jejich nekajícnost.

„Svévolná nekajícnost je velký usvědčující hřích zástupů těšících se z evangelia, za který (více než za jiné) budou hříšníci káráni na věčnosti. Veliké učení, které kázali Jan Křtitel, sám Kristus i apoštolové, bylo pokání – velká věc určená k tomu, aby jak při „hlásání“, tak při „truchlení“

prosadila u lidí změnu jejich myšlení i jednání, aby opustili svůj hřích a obrátili se k Bohu – ale k tomu nedošli. Neříká, že se to nestalo, protože neuvěřili, neboť mnozí z nich měli určitou míru víry, že Kristus je „učitel, který přišel od Boha“, ale protože „nečinili pokání“ – jejich víra je nepřivedla k proměně jejich srdcí a přetvoření jejich životů. Kristus je napomenul za jejich další hříchy, aby je přivedl k pokání, ale když pokání nečinili, pokáral je, aby se uzdravili ze svého odmítnutí. Pokáral je, aby mohli pokárat sami sebe a uviděli šíři své bláhovosti, jako to, co činí jejich smutný případ zoufalým a zranění nevyléčitelným.“ (Matthew Henry)

Konkrétní hřích, za který je Kristus pokáral, byla jejich nekajícnost. Zvláštní přitěžující okolností jejich hříchu bylo, že byli svědky většiny Kristových zázračných skutků, neboť v těchto městech Pán nějaký čas přebýval a vykonal v nich mnoho svých zázraků uzdravení. Některá místa se radují z prostředků milosti více než jiná. Stejně jako se jistým částem země dostává prudších lijáků než jiným, jistým zemím a městečkům se dostalo výsady jasnějšího kázání evangelia a hojnějšího vylití Ducha než jiným. Bůh je svrchovaný v rozdělování svých darů, těch přirozených i těch duchovních, a „... komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává...“ (Lk 12,48). Čím větší jsou naše příležitosti, tím větší jsou naše závazky. A čím větší je motiv k našemu pokání, tím odpornější je nekajícnost a tím těžší bude zúčtování. Kristus registruje své „mocné skutky“ mezi námi a bude od nás vyžadovat výsledky.

„Běda ti, Chorazin, běda ti, Betsaido!“ (Mt 11,21)

Kristus přišel na svět, aby rozdělil požehnání. Ale pokud lidé jeho osobou pohrdají, odmítají jeho autoritu a zlehčují jeho milosti, pak má pro ně strašlivá běda. Avšak kolik návštěvníků církví někdy něco takového slyšelo? Ten, kdo káže, se často úmyslně ubírá cestou nejmenšího odporu a snaží se sedící v lavicích pouze potěšit, přičemž zamlčuje to nepříjemné a neoblíbené. Když je Kristus Písma nahrazen sentimentálním Kristem, když jsou jeho „blahoslavenství“ (Mt 5) zdůrazňována, zatímco jeho „běda“ (Mt 23) jsou pomíjena, dochází k oklamávání duší.

Jejich hřích nekajícnosti se stále zhoršoval a náš Pán potvrdil, že obyvatelé Chorazin a Betsaidy byli v jádru horší než pohané, kterými opovrhovali. Prohlásil, že kdyby se Týru a Sidónu dostalo takových výsad jako jim, „dávno by byli oblékli žíněný šat, sypali se popelem“. Některá požehnání, kterými křesťanstvo pohrdá, by mnohé části pohanstva přivítaly.

„Nejsme kompetentní k tomu, abychom řešili každou těžkost nebo plně chápali celý tento předmět. Postačí nám, že Kristus znal srdce nekajících Židů, že jsou zatvrzelá ve vzpouře a nepřátelství a méně ovlivnitelná jeho učením a zázraky, než by byli obyvatelé Týru a Sidónu. A proto jejich definitivní odsouzení bude úměrně tomu méně únosné. (Thomas Scott)

Na jedné straně není tento text jediný (viz Ez 3,6-7), na druhé straně pokání, o kterém mluvil Kristus, není nezbytně tím, které vede k věčnému spasení. Ještě závažnější jsou strašlivá Kristova slova (Mt 11,23-24), jimiž oznámil osud vysoce zvýhodňovaného Kafarnaum. Kvůli nepopsatelným výsadám, které požívali jeho obyvatelé, bylo vyvýšeno až do nebe. Ale oni tato požehnání odmítli, protože jejich srdce byla velmi spjata se zemí. Proto „klesne až do propasti“. Čím větší jsou požívané výhody, tím strašlivější osud těch, kdo s nimi špatně nakládali. Čím vyšší vyvýšení, tím smrtelnější pád z té výšky. Úctyhodné Kafarnaum je poté přirovnáno k hanebné Sodomě, kterou kvůli jejím obludnostem Bůh zničil ohněm a sírou. Právě v Kafarnaum Pán Ježíš přebýval většinu času po vstupu do veřejné služby a právě tam vykonal tolik svých zázraků uzdravení. Avšak jeho obyvatelé byli tak zatvrzelí, tak oddaní svým hříchům, že se odmítli u něj ucházet o uzdravení svých duší. Kdyby tyto mocné činy vykonal v Sodomě, její obyvatelé by jimi byli zasaženi a jejich město by zůstalo jako trvalá připomínka Božího milosrdenství. „Ale pravím vám: Zemi sodomské bude lehčeji v den soudu nežli tobě.“ (v. 24)

Ano, můj čtenáři, ačkoliv jsi o tom možná z kazatelny neslyšel, svět je v očekávání „dne soudu“. Ten „den hněvu, kdy se zjeví spravedlivý Boží soud a kdy Bůh odplatí každému podle jeho skutků“, je dnem „kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit podle mého evangelia, co je v lidech skryto.“ (Ř 2,5 a 16). „Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, ať

dobré či zlé“ (Kaz 12,14). „Pán však dovede vytrhnout zbožné ze zkoušky, ale nespravedlivé uchovat pro trest v den soudu“ (2Pt 2,9).

Trest v ten den vyměřený bude úměrný nabízeným a odmítnutým příležitostem, výsadám laskavě poskytnutým a těm, jimiž bylo pohrdnuto, světlu darovanému a uhašenému. Nanejvýš neúnosný bude osud těch, kdo byli nejvíce vyvýšeni k nebi a špatně s tím naložili. „V oné době řekl Ježíš v odpověď: „Velebím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci ukryl před moudrými a chápavými a odhalil je nedospělým.“ (Mt 11,25 Pavlík)

Spojení mezi tímto a předchozím veršem je nanejvýš poučné. Zde Pán Ježíš sděluje, že většina jeho mocných činů neměla žádný blahodárný vliv na ty, kdo byli jejich svědky, že totiž tyto pozorovatelé zůstali bez pokání. Tak malý vliv měla jeho laskavá přítomnost na Kafarnaum, kde strávil tolik ze svého času, že jeho osud bude horší než osud Sodomy. Kristus odhlíží od země k nebi a nachází útěchu v Boží svrchovanosti a absolutní jistotě jeho smlouvy. Od kárání nekajících lidí se Kristus obrací, aby vzdal díky Otci. Ohledně slov „v odpověď“ Matthew Henry poznamenal: „Je to nazváno odpovědí, i když nenacházíme jiná slova než ta jeho, protože je to útěšná reakce na smutné myšlenky, které jí předcházejí a které dobře vyvažuje.“

Zde je třeba slova varování, neboť jsme tvorové extrémů. V předchozích odstavcích jsme zmínili ty, kdo nahradili pravého Krista tím sentimentálním. Avšak čtenář z toho nesmí vyvodit, že věříme ve stoického Krista, tvrdého, chladného, zcela bez citů. To ne. Kristus Písma je dokonalý člověk stejně jako Boží syn a má lidskou vnímavost. Ano, je schopen daleko hlubšího citu než my všichni, jejichž schopnosti otupil hřích. Pán Ježíš nebyl nezasažen smutkem, když oznamoval osud těchto měst, ani na ně nehleděl s osudu odevzdanou lhostejností, když hledal útěchu v Boží svrchovanosti. Písmo musíme porovnávat s Písmem – ten, kdo plakal nad Jeruzalémem (Lk 19,41), nezůstal bez pohnutí, když předpovídal nesnesitelný osud očekávající Kafarnaum. Skutečnost, že byl „mužem plným bolesti“, takovou představu vylučuje.

Podobné varování potřebují hyperkalvinisté s fatalistickým stoicismem – zdá se jasné, že ti, kdo jsou lhostejní k evangeliu, kdo se spokojují s

myšlenkou, že vyvolení budou zachráněni, a nepociťují žádnou obavu o neprobuzené hříšníky, vyvozují z pravé doktríny špatný závěr a nevědí, jakého jsou ducha. Ježíš plakal pro ty, kdo umírali ve svém hříchu. Pavel měl srdce plné smutku a bolesti kvůli Židům, i když jim připsal takový charakter, že se: „nelíbí ... Bohu a jsou v nepřátelství se všemi lidmi.“ Je třeba, aby nás obdiv k rozlišující milosti vůči nám samotným vedl ke smutku nad ostatními. A jelikož skryté věci patří Hospodinu – a my z nich známe jen některé a máme o nich v současnosti jen malé povědomí – a mohou být nakonec přivedeny k vyjevení pravdy, měli bychom být trpěliví a vytrvalí podle vzoru našeho nebeského Otce a snažit se je všemi řádnými a rozumnými prostředky podněcovat k pokání, a pamatovat na to, že nemohou být dál od Boha, než jsme ve své přirozenosti byli my. (John Newton)

Jako dokonalý člověk a jako „služebník židů“ (Ř 15,8) pociťoval Pán Ježíš intenzivně každý nedostatek odpovědí na Jeho namáhavé úsilí. To je zřejmé z jeho stížnosti: „Nadarmo jsem se namáhal, svou sílu jsem vydal pro nicotný přelud“ (Iz 49,4). Sledujte však, jak se utěšil: „A přece: U Hospodina je mé právo, můj výdělek u mého Boha“ (Iz 49,4). A tak jak v proroctví, tak zde v Matouši 11,25-26 hledal Pán Ježíš úlevu od skutečnosti, že lidé nereagovali na evangelium, v Boží svrchovanosti.

„Ve chvílích, kdy kolem sebe nevidíme nic než to, co nám bere odvahu, nás může velmi povzbudit, když upřeme svůj pohled na Boha. Je smutné vidět, jak většina lidí nedbá na své vlastní štěstí, ale myšlenka na to, že moudrý a věrný Bůh se přesto postará o zájmy své vlastní slávy, je plná útěchy.“ (Matthew Henry).

Kristus zde nepřímo poukázal na Boží svrchovanost ve třech detailech. Zaprvé tím, že připsal svému Otci titul „Pána nebe a země“, to znamená titul jediného vlastníka zmíněného. Je dobré si připomenout, obzvláště když se zdá, že Satan je pánem této nižší sféry, že Bůh „podle své vůle nakládá“ nejen „s nebeským vojskem“, ale „i s obyvateli země“, takže nikdo „nemůže zabraňovat jeho ruce“ (Da 4,32). Zadruhé ujištěním, že „jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými.“ Věci týkající se spasení jsou skryté před lidmi soběstačnými a

se sebou spokojenými, což je ponechává v přirozené temnotě. Zatřetí prohlášením: „odhalil je nedospělým“. Skrze účinné působení Ducha svatého učiní tento božský objev ti, kdo jsou ve svém vlastním pohledu bezmocní. „Ano, Otče: tak se ti zalíbilo.“ – tak Spasitel vyjádřil svůj dokonalý souhlas.

„Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn – a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“ (Mt 11,27)

Tento verš poskytuje okamžitý spojovací článek mezi svrchovaností zmíněné Boží milosti (v. 25 – 26) a zprostředkováním této milosti Kristem (v. 28 – 30). Záležitosti božské milosti byly ustanoveny a zajištěny ve věčné smlouvě. Její zprostředkování se děje skrze Krista coby prostředníka té smlouvy. Zaprvé, je zde veliké pověření, které prostředník obdržel od Otce – všechno nezbytné ke správě té smlouvy bylo svěřeno Kristu (srovnej Mt 28,18, J 5,22 a 17,2). Zadruhé, je zde nepředstavitelná důstojnost Syna – pro případ vyvození špatného závěru z předchozí věty je potvrzeno nezbytné a absolutní Kristovo božství. Přes podřízené postavení je Kristova podstata a důstojnost stejná jako Otcova. Jako prostředník přijímá Kristus vše od Otce, ale jako Bůh syn je v každém směru roven Otcovi ve své nepochopitelné osobě. Zatřetí, dílo prostředníka je zde shrnuto v jediném velikém bodu, a to ve zjevení Otce těm, kteří mu byli dáni.

A tak kontext Matouše 11 odhaluje následující charakter Krista – jako karatele nekajících, jako vyhlašovatele závažných „běd“ těm, kteří nebyli ovlivněni jeho mocnými skutky, jako oznamovatele soudného dne, jenž prohlašuje, že ty, kdo pohrdli milosrdenstvími evangelia, očekává trest méně snesitelný, než ten, který je vyměřen Sodomě. Jako toho, kdo ujišťuje o vysoké svrchovanosti Boha, který zakrývá a odhaluje věci související se spasením, jako prostředníka smlouvy, jako Syna rovného Otcovi a jako toho, skrze něhož se zjevuje Otec.

„Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“ (Mt 11,28)

Když jsme prozkoumali kontext těchto slov, abychom lépe viděli jejich spojení a konkrétní charakter, v jakém zde Kristus vystupuje, zamyslete se

nad adresáty, nad těmi, kdo byli pozváni k dárci odpočinku. V tomto bodu se komentátoři liší. Někteří přikládají tomuto Kristovu pozvání úzký záběr a někteří širší. Všimněte si však, že všichni dřívější významní vykladači omezili toto pozvání na zvláštní skupinu:

„Zve k sobě laskavě ty, které považuje za připravené k tomu, aby se z nich stali učedníci. I když je připraven odhalit Otce všem, veliká část z nich nemá zájem k němu jít, protože nejsou usvědčeni ze svých potřeb. Pokrytci si s Kristem nedělají starosti, protože jsou opojeni svou vlastní spravedlností a nehladoví ani nežízní po jeho milosti. Ti, kdo jsou oddáni světu, nepřikládají nebeskému životu žádnou hodnotu. A tak by bylo k ničemu, kdyby Kristus zval některou z těchto skupin, a proto se obrací ke ztroskotancům a ztrápeným. Mluví k nim o „námaze“ a „břemenu“ a nemá na mysli obecně ty, jež tíží zármutek a potíže, ale ty, kdo jsou přemoženi svými hříchy, kdo jsou naplněni strachem z Božího hněvu a jsou připraveni pod takovým těžkým břemenem klesnout.“ (Jan Kalvín)

„Charakter pozvaných osob – všichni ti, kdo se namáhají a jsou obtíženi. To je rada v pravý čas pro zemdleného (Iz 50,4). Pro ty, kdo si stěžují na břemeno obřadného zákona, což bylo nesnesitelné břemeno, a kvůli tradici starších bylo ještě nesnesitelnější (Lk 11,46). Ať jdou ke Kristu a jejich břemeno se stane lehkým... Ale je třeba pod tím chápat břemeno hříchu - jak vinu, tak i jeho moc. Všichni ti, a jen ti, jsou zváni, aby spočinuli v Kristu, kdo jsou si vědomi hříchu coby břemene a sténají pod ním, ti, kdo jsou usvědčeni nejen ze zla hříchu – svého vlastního hříchu –, ale v duši se kvůli němu rmoutí, ti, komu je skutečně z hříchu zle, jsou unavení ze služby světu a tělu, kdo vidí svůj stav z důvodu hříchu jako smutný a nebezpečný a jsou v bolestech a strachu z něj – jako Efraim (Jr 31,18-20), marnotratný syn (Lk 15,17), celník (Lk 18,13), Petrovo posluchači (Sk 2,37), Pavel (Sk 9), žalářík (Sk 16,29-30). To je nezbytná příprava na milost a pokoj.“ (Matthew Henry)

Kdo jsou lidé zde zvaní? Jsou to ti, kdo se „namáhají“ (řečtina vyjadřuje dřinu provázenou únavou) a jsou „obtíženi“. To je třeba omezit na duchovní zájmy, jinak by to zahrnovalo celé lidstvo a i ty nejzatvrzelejší a

nejtvrdošijnější protivníky Krista a evangelia. Na téma sebespravedlivých věrouků následující pisatel napsal:

„Opomíjíte veliké hříchy, i když možná máte formu zbožnosti. To nejhorší, co si myslíte, že o vás lze prohlásit, je, že každou svou myšlenku a každý prostředek, které vás nepřivedou pod bič zákona, používáte k hromadění peněz, přikupování domu k domu a pole k poli. Nebo že trávíte své dny v úplné lhostejnosti, chodíte podle svého srdce a nedíváte se nikam dál – a v tom, říkáte, že nacházíte potěšení, a trváte na tom, že se ani nenamáháte ani nejste obtíženi... pak je jasné, že nejste osoby, které Kristus zve, aby sdíleli jeho odpočínutí.“ (John Newton)

„Osoby zde zvané nejsou ‚všichni‘ lidé – je zde omezení: ‚všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi‘, což neznamena ty, kdo se namáhají ve službě hříchu a Satanu, jsou obtíženi nepravostí a nejsou si toho vědomi – ti nejsou unaveni z hříchu ani jím obtíženi, nechtějí ani netouží po odpočínutí pro své duše. Jsou jimi ti, kdo sténají pod břemenem viny z hříchu na svém svědomí, jsou sklíčeni nesnesitelným břemenem zákona a jeho mnohonásobným porušováním, a kdo se namáhali až do vyčerpání, aby došli pokojného svědomí a odpočínutí svým duším dodržováním těchto věcí, ale marně. Těmto patří povzbuzení, aby přišli k němu, složili svá břemena u jeho nohou, vzhlédli k němu a zmocnili se vírou jeho osoby, krve a spravedlnosti.“ (John Gill)

V posledních časech mnozí kazatelé nakládají s tímto textem (Mt 11,28), jako kdyby Pán Ježíš vyslovil neurčité pozvání a zmínil přitom své podmínky jako dostatečně obecné a širokého záběru, aby zahrnovaly hříšníky všeho druhu. Domnívají se, že slova „kdo se namáháte a jste obtíženi“ se vztahují na strádání a otroctví, které přivedl na lidskou rasu pád a v němž jeho nešťastní porobení marně hledají uspokojení ve věcech času a smyslů a usilují o nalezení štěstí v hříšných potěšeních.

„Všeobecná bída člověka je viditelná na obou jejích stranách – na její aktivní i pasivní formě.“ (Fausset a Brown)

Namáhají se, aby ukojili své chtíče, jen aby přidali ke své bídě a stali se ještě obtížnějšími otroky hříchu. Je pravda, že neznovuzrození „se lopotí a

pozře to oheň“ a „lopotí se pro nic za nic“ (Abk 2,13). Platí, že se „namáhají ... pro nic za nic“ (Jr 51,58) a „jaký užitek má z toho, že se pachtil a honil vítr?“ (Kaz 5,15). Je pravda, že utrácení peníze, „ale ne za chléb“ a „svůj výtěžek za to, co nenasytí“ (Iz 55,2), vždyť „nenasytí se oko viděním, nenaplní se ucho slyšením“ (Kaz 1,8). Rovněž platí, že neznovuzrození jsou lidé vinou obtíženými (Iz 1,4), avšak vůbec svůj strašlivý stav nevnímají. „Hlupáci se unavují pachtěním, nevědí ani, kudy jít do města.“ (Kaz 10,15)

Navíc, „svévolní budou jak vzedmuté moře, které se nemůže uklidnit, jehož vody vyvrhují špínu a kal. Nemají pokoj svévolníci,“ praví můj Bůh.“ (Iz 57,20-21). Nemají čisté svědomí ani pokoj v srdci. Tvrdit však, že takové osoby Kristus zve, aby si k němu přišly odpočinout, je něco docela jiného.

Dáváme přednost názoru, který zastávali starší pisatelé. Před více než sto lety se do církve začal vkrádat latitudinariánský duch a i ti nejortodoxnější jím byli často nevědomky ovlivněni. Ti v církevních lavicích měli větší tendenci se čílit proti tomu, co považovali za „přísnost“ a „úzkoprsost“ svých otců, a ti za kazatelnou, pokud si chtěli zachovat svou popularitu, museli tišit ty rysy pravdy, které byly tělesné mysli nejnejpříjemnější. Bok po boku moderním vynálezům, vzrůstajícímu počtu dopravních prostředků a rychlejšímu šíření zpráv přišlo to, co bylo nazváno „širším pohledem“ a „laskavějším duchem“. V přestrojení za anděla světla se Satanovi podařilo arminianizovat mnohá místa pravdy, a i tam, kde se to nepodařilo, byl striktní kalvinismus ořezán na mírný kalvinismus.

To jsou závažné skutečnosti, které nemůže popřít žádný student církevní historie. Křesťanstvo se neocitlo v současném stavu z ničeho nic. Jeho současný stav je výsledkem dlouhého a vytrvalého upadání. Smrtelný jed omylu byl přijat tu trochu, tam trochu a jeho kvantita stoupala tím více, čím méně opozice se proti němu pozvedalo. Jak získávání „nových obrácených“ pohlcovalo více a více pozornosti a síly církve, snižovala se norma doktríny, sentiment nahradil přesvědčení a byly přijaty tělesné metody. V poměrně krátké době tvořili velkou část těch, kdo byli vysláni na „cizí pole“, řadoví arminiáni kázající „jiné evangelium“. To mělo vliv i na

domovinu a brzy výklady Písma podávané z kazatelen táhly za jeden provaz s „novým duchem“, který zachvátil křesťanstvo.

I když netvrdíme, že všechno moderní je zlo nebo že vše staré bylo výtečné, není pochyb, že větší část tolik vychvalovaného „pokroku“ v křesťanstvu 19. a 20. století byla pokrokem směrem dolů, a ne nahoru, pryč od Boha, a ne k němu, do tmy a ne do světla. Proto musíme zkoumat s dvakrát tak velkou pečlivostí všechny náboženské pohledy, které se odchyľují od obecného vyučování zbožných reformátorů a puritánů. Nemusíme uctívat starobylost jako takovou, ale potřebujeme s podezřením hledět na ty „širší“ výklady Božího slova, které se v současnosti staly populárními.

Měli bychom vysvětlit některé důvody, proč nevěříme, že Kristus šířil pozvání určené směsici všech lehkovážných, rozveselených lidí a za potěšením se ženoucích mas, co neměli ani trochu hlad po evangeliu a nedělali si starosti o věčné záležitosti. Toto pozvání nebylo určeno bezbožným, lhostejným, euforickým a světským zástupům, ale spíše těm, kdo klesali pod tíhou vědomí hříchu a toužili po úlevě svědomí.

Zaprvé, Pán Ježíš neobdržel z nebe pověření, aby udělil odpočinutí duše všem, ale jen Božím vyvoleným: „neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil vůli svou, ale abych činil vůli toho, který mě poslal; a jeho vůle jest, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale vzkřísil je v poslední den.“ (J 6,38-39). Tím se nutně řídila celá jeho služba.

Zadruhé, Pán Ježíš vždy praktikoval to, co kázal. Svým učedníkům řekl: „Nedávejte psům, co je svaté. Neházejte perly před svině, nebo je nohama zašlapou, otočí se a roztrhají vás.“ (Mt 7,6). Umíme si tedy představit našeho svatého Pána, jak zve lidi bez zájmu, aby k němu přišli pro to, co si jejich srdce ošklivila? Dal svým služebníkům takový příklad? Jistě by chtěl, aby zdůrazňovali chtíčem otráveným členům naší generace toto:

„Raduj se, jinochu, ze svého mládí, užívej pohody ve svém jinošství a jdi si cestami svého srdce, za vidinou svých očí. Věz však, že tě za to všechno Bůh postaví před soud.“ (Kaz 11,9).

Zatřetí, přímý kontext absolutně nesouhlasí s širším výkladem. Kristus vyslovil nejzávažnější „běda“ vůči těm, kdo jím pohrdali a odmítali ho (Mt 11,20-24). Nalezl útěchu v Boží svrchovanosti a děkoval mu, protože tyto věci, které náležely k věčnému pokoji, skryl před moudrými a rozumnými a zjevil je maličkým (v. 25 – 26). Právě tyto „maličké“ zve k sobě. A my ho zde nalézáme, jako toho, kdo byl pověřen svým Otcem, aby ho zjevil (v. 27).

Nelze z toho vyvozovat, že nevěříme v neomezené evangelium nebo že se stavíme proti obecné Kristově výzvě všem, kdo ji slyší. To ne. Jeho rozkazy jsou tak jasné, že nemůže dojít k nedorozumění. Pán nás vybídl: „Kažte evangelium všemu stvoření“, tak dalece, jak Boží prozřetelnost dovoluje, a základ poselství evangelia je, že Kristus zemřel za hříšníky a je připraven přivítat každého hříšníka, který je ochoten ho přijmout za jeho podmíněk. Pán Ježíš oznámil plán svého vtělení za dostatečně všeobecných podmínek, aby zajistil, že každý člověk, který opravdově touží po spasení, v něho uvěří. „Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mt 9,13). Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán (Mt 22,14). Způsob, jak zviditelňujeme své vyvolení, je ten, že přicházíme ke Kristu jako ztracení hříšníci s důvěrou, že se nám skrze jeho krev dostane omilostnění a přijetí u Boha.

Ve svém skvělém kázání na tento text John Newton zdůraznil, že když Saulovo běsnění vyhnalo Davida do pustiny, shromáždili se kolem něho „všichni utlačovaní, všichni stíhaní věřitelem a všichni, jejichž život byl plný hořkosti. Stal se jejich velitelem...“ (1S 22,2). Avšak ti, kdo si žili dobře jako Nabal, Davidem opovrhovali (1S 25,10). Nevěřili, že by měl kralovat nad Izraelem, proto dávali přednost Saulovi, kterého Bůh odmítl. Stejně je to s Pánem Ježíšem. I když jde o Boží osobu obdařenou veškerou autoritou, milostí a požehnáními – a prohlašuje, že bude Králem všech, kdo poslechnou jeho hlas – přesto na něm většina neviděla nic, proč by po něm měli zatoužit, nepociťovali, že by ho potřebovali, a tak ho odmítli. Jen pár těch, kdo si uvědomovali své břímě, uvěřili jeho Slovu a přišli k němu, aby si odpočinuli.

Co tím náš Pán myslel, když pobídl všechny, kdo se namáhají a jsou obtíženi, slovy: „Pojďte ke mně?“

Zaprvé, je evidentní, že měl na mysli něco většího než pouhý fyzický skutek nebo příchod k němu, aby si poslechli jeho kázání. Tato slova byla na prvním místě určena těm, kdo už v jeho přítomnosti byli. Mnozí, kteří se účastnili jeho služby a byli svědky jeho zázraků, k němu v zamýšleném smyslu nikdy nepřišli. To platí i dnes. V příchodu ke Kristu je něco víc než holý přístup skrze obřady – naslouchání kázání, absolvování křtu, účast na Večeři Páně. Přijít ke Kristu, tak jak to měl na mysli on, znamená opustit svou duši a následovat ho, toužit po něm, vyhledávat ho a osobně ho přijímat a důvěřovat mu.

Přijít ke Kristu znamená zaprvé, negativně řečeno, něco opustit, vždyť příslib shůry zní: „Kdo kryje svá přestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování.“ (Př 28,13). Přijít ke Kristu tedy znamená ukázat světu záda a obrátit své srdce k němu jako k naší jediné naději. Znamená to odvrhnout každou modlu a poddat své životy jeho vládě. Znamená to zavrhnout svou vlastní spravedlnost a závislost a mít srdce, které mu vychází vstříc v láskyplné poddanosti a důvěřivé jistotě. Znamená to zcela vyjít ze sebe sama a všech svých předsevzetí a spolehnout se na jeho milost. Je to vůle, která se poddává jeho autoritě, dává se jím ovládat a následuje ho, kam ji vede. Zkrátka, znamená to úplné obrácení celé duše sebou samým odsouzeného hříšníka ke Kristu za uplatnění všech našich schopností, znamená to odpovědět na jeho požadavky a být připraven bezvýhradně důvěřovat, nepředstíraně milovat a oddaně mu sloužit.

Přijít ke Kristu tedy znamená obrátit celou svou duši k němu. To asi volá po zdůraznění. V duši se nacházejí tři základní složky: rozum, city a vůle. Protože každá z nich byla ovlivněná naším původním odchodem od Boha, proto jsou a musí být aktivní při našem návratu ke Kristu. O Evě je zapsáno:

„Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů...“ (Gn 3,6)

Zaprvé, „viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu“, uchopila tuto skutečnost intelektem a vyvodila závěr svým rozumem.

Zadruhé, „lákový pro oči“. To byla reakce jejích citů.

Zatřetí, „strom slibující vševědoucnost“. Zde zapracovala její vůle. „Vzala tedy z jeho plodů a jedla“ – to byl dokonáný skutek.

Stejně je to s příchodem hříšníka ke Kristu. Nejprve dochází ke zhodnocení rozumem. Mysl je osvícena a přizpůsobena, aby si uvědomila svou hlubokou potřebu Krista a jeho způsobilost dostat těmto potřebám. Inteligence vidí, že je „dobrý k jídlu“, Chléb života k nasycení našich duší. Zadruhé, zaktivují se city. Předtím jsme v Kristu neviděli žádnou krásu, pro kterou bychom po něm měli toužit, ale nyní je „lákavý pro oči“ našich duší. Je to srdce odvracející se od milování hříchu k lásce ke svatosti, od sebe ke Spasiteli. Zatřetí, v příchodu ke Kristu se uplatňuje vůle, neboť těm, kdo by Ho nepřijali, řekl: „Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život.“ (J 5,40). Toto uplatnění vůle nás poddává jeho autoritě.

Nikdo nepřijde ke Kristu, pokud ho nezná. Rozum musí přijmout jeho způsobilost, než se k němu může mysl obrátit intelektem tak, jak je zjeven v evangeliu. Ani srdce nemůže přijít ke Kristu, když ho nenávidí či je svázané s věcmi časnosti a vesmíru. City musí být nasměrovány vůči němu.

„Kdo nemiluje Pána, ať je proklet! Maranatha!“ (1K 16,22)

Stejně zřejmé je to, že nikdo nepřijde ke Kristu, když bude svou vůlí odporovat té jeho – osvícení porozumění a zapálení jeho citů je tím, co přemůže jeho nepřátelství a učiní hříšníka ochotným v den Boží vojenské síly (Ž 110,3 Pavlík). Pozorujte, že uplatnění těchto tří složek duše odpovídá povahou trojímu úřadu Krista: rozum osvícený jím coby Prorokem, city zapálené jeho dílem coby Kněze a vůle klanící se jeho autoritě coby Krále.

Ve dnech strávených na zemi se Pán Ježíš hrbil ve službě potřebám těl lidí, a ne málo jich k němu přišlo a byli uzdraveni. V tom můžeme vidět jeho charakter velikého lékaře duší a také to, co se žádá od hříšníků, pokud se jim má dostat duchovního uzdravení z jeho ruky. Ti, kdo vyhledali Krista, aby došli tělesné úlevy, byli přesvědčeni o jeho veliké moci, jeho laskavé ochotě a o své vlastní zoufalé potřebě. Ale také si všimněte, že tehdy stejně jako nyní se přesvědčení o Pánově způsobilosti a jeho ochota

naplnit očekávání v různých případech lišily. Setník promluvil s plným ujištěním: „... řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven“ (Mt 8,8).

Malomocný se vyjádřil s většími pochybami: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit“ (Mt 8,2). Jiný promluvil ještě slaběji: „... Ale můžeš-li, slituj se nad námi a pomoz nám“ (Mk 9,22). Avšak ani zde Vykupitel nedolomil nalomenou třtinu ani neuhasil doutnající knot, ale laskavě kvůli němu způsobil zázrak.

Všimněte si však, že v každém z těchto případů se objevuje osobní, akutní prosba na Krista. A právě tato prosba prokázala jejich víru, i když byla malá jako hořčičné zrno. Nespokojili se s pouhým doslechem o jeho slávě, ale šli dál. Sami od sebe ho vyhledali, seznámili ho se svým případem a požádali o jeho soucit. Tak to musejí udělat ti, kdo se trápí kvůli své duši. Spásná víra není pasivní, ale aktivní. A co víc, víra těch, kdo vyhledali Krista kvůli tělesné úlevě, odmítla nechat se odradit těžkostmi. Marně vybízely zástupy slepého muže, aby byl zticha (Mk 10,48). Věděl, že Kristus je schopen darovat zrak, a tak volal o to víc. I ve chvílích, kdy se zdálo, že si Kristus udržuje veliký odstup, žena odmítla odejít, dokud nebyla její žádost vyslyšena (Mt 15,27).

Přeložila Julie Petrecká.

ROZSAH MILOSTI (Tt 2,11)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- *Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem... (Tt 2,11)*

Dvě věci v samotném textu velmi jasně vymezují rozsah Boží milosti. Zjevení milosti a účinek milosti dobře ukazují, komu je milost dána. Všem, kterým je zjevena Boží milost, přináší tato milost spásu. Nebude ani jeden, kdo by byl spasen a nebyla mu zjevena Boží milost. A spasen nebude nikdo, komu Boží milost nebyla zjevena. Proto jsem se vás ptal, zda vidíte dílo Boží milosti ve svých životech, zda ho rozpoznáváte, zda vidíte rostoucí odpor k hříchu a stále se zvětšující lásku ke svatosti a spravedlnosti. Těšíte se na druhý příchod Pána Ježíše Krista? Je to naděje, která vám dává sílu do života?

Všichni, kterým byla zjevena Boží milost, budou spaseni. A mezi nespasenými nebude ani jediný, kterému tato milost byla zjevena. To je rozsah milosti, který vychází přímo z našeho textu. Vedle toho ale tady máme ještě kontext, který potvrzuje tyto závěry. Podívejte se do čtrnáctého verše – mluvili jsme o tom, že zjevení Boží milosti je přímo, bytostně spojeno s osobou Ježíše Krista. A nyní se podívejte, co o tom říká čtrnáctý verš:

- *On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích. (Tt 2,14)*

Za koho se Kristus obětoval? Za nás! Tedy za ty, kdo věří. Koho vykoupil z hříchu a posvětil? Svůj vlastní lid. To jsou ti, kterým zjevení Boží milosti přináší spásu. Kristův vlastní lid – proto se jmenuje Ježíš, protože vysvobozuje svůj lid z jeho hříchů (Mt 1,18). O koho přesně se jedná? Podívejte se do předcházejících veršů druhé kapitoly – jedná se o všechny možné lidi, jsou to starší muži, starší ženy, mladší muži, mladší ženy, otroci i jejich páni. Boží milost přináší spásu všem bez rozdílu. Nemusíte být

Židem, nemusíte být mužem, nemusíte být ani dospělým, nemusíte být nějaké národnosti, pohlaví nebo povolání, abyste mohli být spaseni. Boží milost zasahuje lidská srdce bez rozdílu. Proto je řečeno:

- *Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3,28-29)*

V tomto smyslu je míří Boží milost ke všem lidem – nevybírání si jenom chudé nebo jenom bohaté, nejde jenom za náboženskými lidmi ani nevyhledává jenom lidi nenáboženské. Nic takového. Je tady naprosto jiné kritérium:

- *Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo. (Lk 19,10)*

Takové je to kritérium. Ti, kdo jsou mrtví v hříchu, jsou nyní zachraňováni jeho milostí v Kristu Ježíši. Proto také všechny lidi voláme k pokání. My nejsme těmi, kdo by věděli, koho Duch svatý povolá ke Kristu, komu dá nové srdce, komu otevře duchovní zrak, koho probudí k životu spolu s Kristem. To je čistě v Boží režii. V naší režii je kázat evangelium mužům, ženám i dětem, chudým i bohatým, vzdělaným i nevzdělaným, blízkým i vzdáleným. Ježíš poslal učedníky do celého světa, aby kázali evangelium, aby volali všechny lidi k pokání a víře v Krista a aby mu ze všech národů získávali učedníky, křtili je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a vyučovali je všemu, co Pán přikázal (Mt 28,18-19).

Milí přátelé, možná si dnes kladete otázku, zda ve vás působí tato spásná Boží milost, možná si nejste jistí, že právě vám byla Boží milost zjevena. Pokud to tak je, chci vás povzbudit a vyzvat, abyste nehledali v sobě, abyste nehledali svou dostatečnost, abyste nehledali, zda můžete před Bohem obstát – nemůžete! Pozvedněte svůj zrak ke Kristu, pohleďte na kříž. Jenom tam je spasení, tam je zjevena Boží milost. Poslechněte Boží slovo, číňte pokání, litujte svého bezbožného života a věřte v Ježíše Krista. Není jiná cesta! V něm je zjevena veškerá Boží milost, v něm je všechno spasení.

- *V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni. (Sk 4,12)*

A pokud patříte mezi ty, kdo vyznávají Krista, pokud vidíte dílo Boží milosti ve svých životech, pokud vám bylo zjeveno, kdo je Kristus – podobně jako Petrovi – a s radostí vyznáváte, že Ježíš Kristus je Mesiáš, tedy pomazaný zachránce, spasitel, Syn Boha živého (Mt 16,16), potom vězte, že jste – stejně jako Petr – blahoslavení.

- *Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích. (Mt 16,17)*

Blaze vám, moji milí, radujte se a jásejte, protože Bůh se rozhodl, že vám dá své království. Radujte se a jásejte, protože v Kristu jsou vám odpuštěny vaše hříchy, protože v Kristu jste posvěceni, v Kristu jste se stali Božími dětmi a nikdo a nic vás už nemůže oddělit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši. Vzdávejte Bohu chválu a děkujte mu za velikou milost, kterou vám udělil ve svém milovaném Synu. Kéž naše srdce přetékaají chválou a naše rty ať s radostí vyznávají jeho jméno. Amen.

VÍRA, KTERÁ ZDOLÁVÁ PŘEKÁŽKY (ŽD 11,27-29)

Steven Cole

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Peter Cameron Scott byl talentovaný mladý pěvec, jehož snem bylo stát se hvězdou operní scény. Jednoho dne stoupal po schodišti opery, aby se přihlásil na inzerát hledající zpěváky do sboru, když se náhle ocitl před klíčovým rozhodnutím svého života. Ruth Tuckerová o tom vypráví (R. Tuckerová: *From Jerusalem to Irian Jaya* [Zondervan], s. 300): Věnuje svůj život honbě za vlastní slávou a potleskem v záři reflektorů zábavního světa, nebo jej zasvětit službě Bohu bez ohledu na to, v jak skromných podmínkách a bezvýznamném postavení bude muset žít? Byl to v životě tohoto mladého muže okamžik krize, ale jeho rozhodnutí bylo konečné. Rozhodl se, že bude sloužit Bohu. Scott se přihlásil na New York Missionary Training College. Když ji v roce 1890 absolvoval, odplul do Afriky. Zanedlouho se k němu připojil bratr, kterého ale těžké podmínky rychle připravily o život. Peter pro bratra vlastníma rukama zhotovil rakev a vykopal hrob. Brzy ale kvůli podlomenému zdraví sám odcestoval do Anglie. Tam navštívil hrob Davida Livingstona ve Westminster Abbey a dostal novou naději, když si přečetl nápis na náhrobku: „Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince.“

Scott se vydal do Ameriky získat další lidi, kteří by se připojili k jeho úsilí oslovit Afriku evangeliem. V říjnu 1895 se vrátil do Afriky, a spolu s ním sedm dalších, mezi nimi i jeho sestra. Ve zprávě za první rok uvedl, že byly otevřeny čtyři stanice, že byly uvedeny do chodu vzdělávací a zdravotní programy a misionáři dosahují pokroků ve znalosti místních jazyků. Ale krátce po odeslání této optimisticky vyznívající zprávy Scott, nyní devětadvacetiletý, onemocněl a v prosinci 1896, pouhých čtrnáct měsíců po návratu do Afriky, zemřel. Brzy po něm zemřelo několik dalších

pracovníků. Další byli ze zdravotních důvodů nuceni odejít. V létě 1899 zbýval na misijním poli jediný misionář. Oblasti se začalo říkat „hřbitov bělochů“. Během těchto prvních let zemřelo více misionářů, než kolik bylo lidí, kteří se stali křesťany.

Přicházeli ale další misionáři, a jako zavazadla na své osobní věci používali rakve. Afričané žasli nad jejich odhodláním. „To musí být pořádně důležitá zpráva, že kvůli ní podnikají takové věci,“ říkali si. V roce 1971 se z Africa Inland Mission (Africká vnitrozemská misie) stala Africa Inland Church (Africká vnitrozemská církev) s místními lidmi ve vedení, čítající asi jeden a půl miliónu členů. (Příběh spojuje informace R. Tuckerové, s. 300-304, a *Global Prayer Digest*, říjen 1984.)

Kdyby nám to dovoľoval čas, mohl bych vám vyprávět jiné příběhy o víře statečných misionářů, která zdolává překážky. Náš text mluví o víře Mojžíše a izraelského lidu, když vyšli z otroctví v Egyptě. Ponaučení zní:

Víra vytrvale zdolává nezměrné překážky, protože vidí neviditelného Boha. Autor jmenuje tři překážky, které víra musí zdolat: První překážka: Mohutný odpor

1. VÍRA ZDOLÁVÁ MOHUTNÝ ODPOR, PROTOŽE VIDÍ NEVIDITELNÉHO BOHA (11,27).

Mojžíš opustil Egypt dvakrát: poprvé tehdy, když zabil egyptského poháněče otroků, a podruhé v rámci exodu. O kterém odchodu je v tomto verši řeč? Chronologická posloupnost spolu s jednotným číslem („vyšel“) hovoří pro první případ. Ale Exodus 2,14-15 říká, že Mojžíš dostal strach, když zjistil, že se už o jeho zločinu ví, a proto uprchl před faraónem, který ho chtěl dát zabít. Tvrzení, že se nedal „zastrašit královým hněvem“, tedy svědčí spíš pro druhý případ.

Ti, kdo zastávají první možnost, vysvětlují, že důvodem Mojžíšova útěku nebyl osobní strach před faraónem, ale vědomí, že je mu souzeno, aby byl vysvoboditelem lidu smlouvy. (Philip Hughes: *A Commentary on the Epistle*

to the Hebrews [Eerdmans], s. 497-499.) Mne to nepřesvědčuje. Autor už v této kapitole obrátil sled událostí dvakrát (jednak v 11,17-21 oproti 11,13, jednak v 11,21). Jednotné číslo používá i verš 11,28, který mluví o hodu beránka, i když ho slavil všechen židovský lid. Proto verš 11,27 chápu jako zmínku o exodu, kdy se Mojžíš faraónovi odvážně postavil. Verše 11,28-29 mluví o dvou událostech, ke kterým došlo v rámci exodu. Z verše 11,27 se dovídáme tři věci:

A. Víra nás často staví do konfliktu s mocnými silami.

Mnozí křesťané odněkud – nevím přesně odkud – získali naivní představu, že když člověk podřídí svůj život Bohu a začne sledovat jeho záměry, všechny jeho problémy se vypaří! Možná za to může „marketingový slogan“: „Chcete život v hojnosti? Následujte Ježíše!“ Člověk si řekne: „Jo, takový život v hojnosti by se mi docela hodil!“ Takže se přihlásí do programu, načež ho čekají jenom samé *zkoušky* v hojnosti. Než uvěřil v Krista, byl jeho život proti tomu, co přišlo pak, ještě docela v pohodě!

Sloveso přeložené „vyšel“ lze přeložit také jako „zřekl se“. V tom případě popisuje to, co jsme už viděli v 11,24-26: Mojžíš se odmítl nechat nazývat synem faraónovy dcery, a tak zavrhl bohatství Egypta. Když se vzdal Egypta, nijak si nepolepšil. Místo toho uvízl ve složité situaci, ve které bez Boží moci neměl šanci uspět. Vzepřít se faraónovi se rovnalo sebevraždě – pokud Mojžíš nebyl pod Boží ochranou. Zavést dva milióny lidí bez potravin a bez vody do pouště se rovnalo genocidě – pokud nebyli pod Boží ochranou. Faraó byl mocný vládce, který měl k dispozici armádu vyškolených válečníků. Mojžíš vedl neuspořádaný houf necvičených, bezbranných otroků. Z lidského hlediska se ani nedá mluvit o tom, že by pro faraóna mohl být soupeřem.

Tím, že uvěříte evangeliu a podřídíte se Ježíši Kristu, se prohlásíte za nepřítel vládce nadzemských mocí, který velí armádě zlých duchů a je odhodlán vás zničit. Proto je křesťanský život často popisován jako bitva. Odpor by vás neměl překvapit; počítejte s ním!

B. Víra nám umožňuje nebát se a poslouchat Boha.

Mojžíš se střetl s královským hněvem. Kdykoli se pokusíte jít po Boží cestě pro váš život, někdo se na vás rozhněvá. V Mojžíšově případě to byl faraó. Ve vašem případě to může být člen rodiny, zaměstnavatel, profesor na vysoké škole nebo třeba přítel. Čím mocnější dotyčná osoba je, tím těžší je bát se Boha víc než jí. Přísloví 19,12 poznamenává: „Jak řev mladého lva je králova zlost...“ Kdyby mezi vámi a řvoucím lvem nebyly mříže, dokázal by vám jeho řev nahnat pořádnou hrůzu! Mojžíš se ale stanul před faraónem a nebojácně mu oznámil: „Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Propuště můj lid...“ (Ex 5,1).

A. W. Pink poznamenává: „Víra a strach jsou protiklady, a přece je kupodivu často objevíme v jedné a téže hrudi. Ovšem tam, kde jedno převládá, to druhé dřímá.“ (A. W. Pink: An Exposition of Hebrews [Ephesians Four Group, CD], s. 804.) Mojžíšovi se pravděpodobně aspoň trochu svíral žaludek, když se chystal předstoupit před faraóna. Martin Luther na wormském říšském sněmu přemáhal pocity úzkosti, když se dovolával Písma a řekl: „Na tom stojím. Nemohu jinak. Bůh mi pomáhej.“ Díky víře v Boha dokázali tito dva muži přemoci strach a uposlechnout ho. Strach mívá různé podoby. Ne vždycky to bývá tak dramatické jako Mojžíšovo vystoupení před faraónem. Když jsem si připravoval osnovu a pouštěl se do psaní tohoto kázání, zavolal mi můj lékař. Sdělil mi, že podle výsledků posledních testů PSA4 mám s pravděpodobností jedna ku pěti rakovinu prostaty, a doporučil, abych se objednal na biopsii. Kdysi jsem napsal článek o nebezpečnosti kázání. Nazval jsem ho “The Gospel Boomerang” (Bumerang evangelia); myslíte si totiž, že svým kázáním míříte na druhé, ale Bůh ho otočí zpátky a napřed s ním zasáhne vás! On vážně má takový únavný zvyk přinutit mě, abych si to, co kážu, vyzkoušel v praxi! Kde vzít takovou víru, která přemůže strach z mohutného odporu, ať se objeví v jakékoli podobě?

C. Víra zdolává mohutný odpor, protože vidí neviditelného Boha.

Mojžíš se nebál králova hněvu, protože „zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl“. V tomto prohlášení zaznívá úmyslná ironie. „Boha

nikdy nikdo neviděl...“ (1J 4,12). Mojžíš viděl hořící keř, ve kterém se mu ukázal Bůh. Mluvil s ním „tváří v tvář, jako když někdo mluví se svým přítelem“ (Ex 33,11). Později Boha prosil, aby na něj směl pohlédnout, a Bůh mu dovolil spatřit ho „zezadu“ (Ex 33,22-23). Ježíš řekl Dvanácti: „Kdo vidí mne, vidí Otce“ (J 14,9).

Když tedy máme strach, potřebujeme přijít vírou do blízkosti Pána Ježíše. Spojení „vidět Neviditelného“ nás zavádí zpět k Židům 11,1, kde se říká, že víra znamená „být si jist tím, co nevidíme“ či „důkaz skutečností, jež nevidíme“ (NBK). Víra je jako dalekohled, který přibližuje vzdálené předměty do našeho zorného pole. Pokud váš strach převyšuje vaši víru, věnujte čas tomu, abyste přistoupili do Boží blízkosti v jeho slově a v modlitbě. Jak nám říká Pavel ve Filipským 4,6-7: „Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.“ Nezapomínejte na to *děkován!* Tím ve svých modlitbách vyjadřujete svou víru a podřízenost Bohu. Víra zdolává mohutný odpor, protože vidí neviditelného Boha. Druhá překážka: Nadcházející Boží soud

2. VÍRA SPOLÉHÁ NA BOŽÍ OBĚŤ JAKO PROSTŘEDEK VYSVOBOZENÍ OD JEHO SOUDU (11,28).

Mojžíš právě odolal královu hněvu; teď potřebuje být zachráněn před Božím hněvem. „Věřil, a proto ustanovil hod beránka a dal pokropit dveře jeho krví, aby se zhoubce nemohl dotknout prvorozených.“ Když pohromy vrcholily, dal Bůh Mojžíšovi pokyny ohledně toho, jak má Izrael slavit hod beránka (Ex 12). Ústředním bodem tohoto svátku byla oběť jednoletého beránka bez tělesné vady. Jeho krví měly být potřeny veřeje a nadpraží každého domu. Bůh Mojžíše varoval, že té noci projde egyptskou zemí a v domech, kde na dveřích nenajde krev beránka, zabije každého prvorozeného člověka i domácí zvíře mužského pohlaví.

Nový zákon dává jasně najevo, že Kristus je velikonoční beránek, který byl obětován za nás (1K 5,7). Jestli jste někdy viděli představení Jews for

Jesus (Židé pro Ježíše) nazvané “Christ in the Passover” (Kristus v hodu beránka), pak víte, že nejen beránek, ale prakticky každý detail obřadu hovoří o Ježíši Kristu a o jeho oběti na kříži. Právě při slavnostní večeři hodu beránka vzal Ježíš víno a chléb a ustanovil Večeři Páně jako památku své smrti. Všimněme si tří aplikací verše 11,28:

A. Nadcházející Boží soud hrozí každému.

Blížící se Boží soud smrti prvorozených nehrozil jen Egypťanům, ale také Židům, kdyby nebyli potřeli veřejně svých dveří krví velikonočního beránka. Nikdo nebyl ušetřen prostě proto, že se narodil jako Žid. Nikomu nebyla udělena výjimka proto, že to byl slušný, tvrdě pracující člověk, který nikdy nespáchal žádný zločin. Verš 11,28 sice mluví o *Mojžíšově* víře, ale pod jeho víru se nemohly schovat všechny židovské domácnosti. Každá domácnost musela buď použít krev beránka, jak Bůh přikázal, nebo nést příslušné následky.

V Římanům 3,23 Pavel říká, že „všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy“. Každý člověk se rodí ve stavu odcizení od Boha. Jak pohanské národy, tak náboženští Židé jsou svou přirozeností dětmi hněvu (Ef 2,3 KMS, NBK). Ať si to uvědomujeme nebo ne, všichni jsme už od narození Božími nepřáteli (Ř 8,7-8). Za této situace nás jenom tlukot našeho srdce dělí od toho, abychom propadli jeho věčnému soudu. Spoustě lidí, kteří se pokládají za křesťany, se tato pravda nezamlouvá. Dělá jim problémy představa, že by „Bůh lásky mohl soudit lidi, kteří nikdy neslyšeli“. Mojžíš varoval Izraelce ohledně smrti jejich prvorozených, ale Egypťané žádné takové varování nedostali.

Někteří by řekli, že když Bůh soudil faraóna, bylo to v pořádku, protože farao zatvrdil své srdce, ale když Bůh nechal zemřít syny všech Egypťanů, nebylo to fér. Bůh ale zahubil každého prvorozeného v každém egyptském domě, aby ukázal, že dělá rozdíly mezi Egyptem a Izraelem (Ex 11,7; 12,29-30).

Obvinění, že Bůh není fér, když soudí hříšníky, snižuje jak Boží svatost, tak hříšnost každého člověka na zemi. Kdyby Bůh poslal každého hříšníka

přímo do pekla, bylo by to naprosto fér. Nikomu spasení nedluží, protože si je nikdo nezaslouží. Boží svrchované vyvolení nebrání nikomu, kdo se chce dostat do nebe, aby se tam dostal. Kdyby totiž ponechal Bůh lidi sobě samým, *nikdo* by ho nehledal (Ř 3,10-12). Kdyby nás nevyvolil, setrvali bychom ve své vzpouře proti němu až do dne své smrti. Výsledkem vyvolení je to, že do nebe přijdou milióny lidí, kteří by se tam jinak nikdy dostat nemohli (viz Ef 1,4-5; 2,5; Zj 5,9).

B. Jako prostředek osvobození od svého soudu stanovil Bůh krev náhradníka.

Ony komplikované instrukce ohledně toho, jak slavit hod beránka, mohly některým připadat jako trochu moc zbytečných cavyků. Za prvé to nebylo laciné. Každá rodina měla obětovat beránka, ledaže to byla příliš malá rodina – ta se mohla dát dohromady s jinou takovou (Ex 12,4). Krví bylo třeba natřít veřeje a nadpraží. Bůh jim dal výslovnou výstrahu: „Na domech, v nichž budete, budete mít na znamení krev. Když tu krev uvidím, pomenu vás a nedolehne na vás zhoubný úder, až budu bít egyptskou zemi“ (Ex 12,13). Krev velikonočního beránka byla samozřejmě předobrazem krve Ježíše Krista. Když Ježíš zemřel na kříži, zemřel jako náhradník za hříšníky. Jak napsal Jan: „On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa“ (1J 2,2). Jinými slovy, nabídka platí pro každého hříšníka, ať je Žid nebo pohan. Samozřejmě to neznamena, že Ježíš skutečně zaplatil za všechny hříchy všech lidí, protože jinak by byli spaseni všichni, což Písmo jasně popírá. Spíš to znamená, že Kristova oběť „se týká všech, kdo vírou přijímají evangelium“. (Jan Kalvín: *Calvin's Commentaries [Baker]*, komentář k 1. listu Janovu 2,2, s. 173.) Tudíž...

C. Aby Bohem stanovený prostředek vysvobození účinkoval, musí být uplatněn vírou.

Aby je krev beránka vysvobodila, museli Mojžíš a ostatní Izraelci uvěřit Božímu slovu a udělat, co jim řekl. Kdyby s tím někdo polemizoval a tvrdil: „Že by postříkání zárubní krví mělo zachránit mého nejstaršího syna před

smrtí, to nedává smysl,“ jeho syn by zemřel. Nestačilo říct si duchu: „Věřím,“ a veřejně krví nenatřít. Aby člověk uchránil svou rodinu před zhoubou, musel Božím varování uvěřit a krev patřičně použít.

Totéž platí o Kristově krvi. Můžete tvrdit, že Bůh je Bohem lásky, a ne Bohem soudu, a že tedy ke spáse Kristovu krev nepotřebujete. Přejde den, kdy příliš pozdě zjistíte, že je Bohem, který soudí hříšníky. Možná jste vyrůstali v křesťanské rodině a jste věřící v obecném smyslu, ale nikdy jste osobně nehledali útočiště pod křížem. Jakub nás varuje, že tímto způsobem věří i démoni, kteří ovšem spasení nebudou (Jk 2,19). Na rozdíl od onoho prvního hodu beránka nestačí, aby za vás věřil váš otec.

Abyste byli spaseni, musíte uznat, že jako hříšníci si zasloužíte Boží soud. Musíte se vzdát veškeré důvěry v sebe sama nebo ve své dobré skutky jako prostředek spásy. A musíte se spolehnout na to, že Kristovou krví Bůh zaplatil za *vaše* hříchy. Každý hříšník musí vírou vztáhnout Kristovu krev na své vlastní srdce, aby byl uchráněn před Božím soudem.

A konečně je tu... Třetí překážka: Neřešitelné problémy

3. VÍRA SPOLÉHÁ NA BOHA, ŽE ODSTRANÍ NEŘEŠITELNÉ PROBLÉMY (11,29).

V tomto verši přechází autor od Mojžíšovy víry k víře Izraelců. Nevím, proč to neudělal už ve verši 11,28, když v oběť velikonočního beránka musel věřit celý Izrael. Tak jako tak se tu setkáváme s obtíží, která spočívá v tom, že pokolení, které vyšlo z Egypta, bylo, jak už nám autor řekl, zlé a nevěřící (3,8-12). Apoštol Pavel vysvětloval, že když Izraelci prošli mořem, byl celý Izrael, dá se říct, pokřtěn v Mojžíše, a přesto „se většina z nich Bohu nelíbila; vždyť ,poušť byla poseta jejich těly“ (1K 10,2.5). Zde ale autor naznačuje, že Rudým mořem prošli vírou. Řešení pravděpodobně spočívá v tom, že je řeč o víře věřícího zbytku, která byla zevšeobecněna, protože měla dopad na celý národ. (John Owen: *An Exposition of Hebrews [The National Foundation for Christian Education]*, sv. 7., s. 170. K podobnému řešení dospívá i Kalvín, s. 299.)

Podobnou situaci nacházíme i v Novém zákoně, když byli díky Pavlovi víře zachráněni všichni, kteří byli na lodi s ním, i když v Boha nevěřili. V obou případech to bylo pro nevěřící pouze dočasné vysvobození. Exodus je ale duchovním obrazem toho, jak nás pravá víra vysvobozuje z neřešitelných problémů, počínaje spasením našich duší. Všimněme si v krátkosti dvou věcí:

A. Vírou se neřešitelným problémům nevyhneme; naopak, víra nás často zavádí přímo do nich.

Kdyby byli Izraelci zůstali v Egyptě, nedostali by se do té kaše, ve které se ocitli před Rudým mořem. Někteří nevěřící mezi nimi se Mojžíše dokonce sarkasticky ptali: „Což nebylo v Egyptě dost hrobů, že jsi nás odvedl, abychom zemřeli na poušti?“ (Ex 14,11). Ve skutečnosti je ale do té zapeklité situace, ve které se nacházeli, nezavedl Mojžíš – zavedl je sem Bůh a Bůh také zatvrdil faraónovo srdce, aby je do pouště pronásledoval (Gn 14,1-9)!

Takže Bůh dostal svým přímým jednáním tenhle houf bezbranných otroků do situace, kdy před sebou měli Rudé moře a zezadu na ně dorážela faraónova armáda. Kdyby Bůh nezasáhl (což měl v plánu), měli to spočítáno. Potřebovali se ale naučit, že záchrana pochází výhradně od něj. Nebyl tu nejmenší prostor pro lidskou vynalézavost ani pro nějakou důmyslnou únikovou strategii. Bůh je do této zoufalé situace zavedl, aby je naučil, že se na něj musí spoléhat jako na svou jedinou možnost.

Právě takhle Bůh dává naší víře růst. Ve své mysli víme, že mu musíme naprosto důvěřovat, ale v praxi tomu nevěříme, dokud nás neuvrhne do situace, ze které není úniku, pokud se on nerozhodne jednat. Potřebujeme se poučit z vlastní zkušenosti, že spasení náleží Hospodinu (Ž 3,8, zvláště KR).

B. Boha těší proměňovat naše neřešitelné problémy v ukázky své nesmírné moci, když mu důvěřujeme.

Situace, o níž se nepřátelé domnívali, že povede k jejich snadnému vítězství, jim přinesla porážku. Bůh zázračně vyzvedl vodní stěny po obou stranách do výšky, aby Izraelci mohli projít po suché zemi (Ex 14,21-22). Dokud všichni

neprošli, chránil je zezadu oblakovým sloupem. Potom teprve za nimi pustil Egyptany zaslepené vzteky. Měli se pořádně rozhlédnout, a hned by viděli past, do které se ženou. Jak ale postřehl John Owen (s. 173-174): „V lidských srdcích není žádný tak zaslepující, tak zatvrzující chtíč, jako je nenávisť k Božímu lidu a touha o jeho zničení.“ Egyptané zahodili zdravý rozum i opatrnost a k vlastní zkáze se vrhli do moře. A tak byl bezmocný, bezbranný, neuspořádaný dav dvou miliónů otroků zachráněn před mocnou, dobře vyzbrojenou armádou. Pro Hospodina není nic nemožného (Jer 32,17)!

ZÁVĚR

Víra tedy vytrvale zdolává nezměrné překážky, protože vidí neviditelného Boha. „No ale,“ vrtá vám možná hlavou, „co takový Peter Cameron Scott a všichni ti ostatní misionáři, kteří zemřeli v mládí, když se snažili přinést do Afriky evangelium? Ty jejich víra nevysvobodila!“ Pěkně na tuto otázku odpověděl John G. Paton (1824–1907), který odešel z rodného Skotska, aby přinesl evangelium kanibalům na Nových Hebridách. Když se chystal k odjezdu, jeden starší přítel se ho od toho opakovaně pokoušel odradit. Své argumenty vždycky korunoval slovy: „Ale ti kanibalové! Sežerou vás kanibalové!“ Paton mu nakonec odpověděl: „Pane Dicksoně, vy sám jste již pokročilého věku a jistě počítáte s tím, že brzy ulehnete do hrobu, kde vás sežerou červi. Přiznám se vám, že bude-li mi jen dopřáno žít a zemřít ve službě a ke cti Pána Ježíše, bude mi úplně jedno, jestli mne sežerou kanibalové nebo červi. A v onen velký den vstane mé vzkříšené tělo v podobě našeho zmrtvýchvstalého Vykupitele stejně čisté jako to vaše.“ (*J. G. Paton Autobiography* [Banner of Truth], s. 56.) Staňme se i my, tak jako Paton a Mojžíš, lidmi víry, která zdolává překážky, lidmi, kteří vytrvají, protože vidí neviditelného Boha!

OTÁZKY K DISKUZI

1. Proč je pro křesťany důležité, aby očekávali odpor a obtíže? Proč si mnozí naivně myslí, že křesťanský život by měl být bezproblémový?

2. Je strach vždycky hřích? Může být strach tam, kde je víra? Jak můžeme strach přemoci?

3. Proč bylo od Boha fér, že Egypťany postihl svým soudem, aniž je předem varoval? Proč má právo vybrat si jako svůj lid Izrael (nebo nás)?

4. Někdo řekne: „Spousta křesťanů spoléhala na Boha, a byli zabiti, ne vysvobozeni. Proč bych měl spoléhat na takového Boha?“ Jak byste odpověděli?

JÁKOB OPĚT UTÍKÁ (GN 31,1-54)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Jákob už je dvacet let ze svého domova. Dvacet let slouží u Lábanu. Prvních čtrnáct let sloužil za své ženy a dalších šest let sloužil za stáda. Nyní jsme na konce těchto dvaceti let a před námi se otevírá nová etapa Jákobova života. Podobný nový začátek jsme viděli v předchozí kapitole. Po čtrnácti letech služby Jákob vidí, že se přiblížil čas, kdy se vrátí do své země, do domu svého otce. Ale nechtěl a myslím, že ani nemohl odejít s prázdnou. Potřeboval se postarat o svou rodinu, zajistit jí. Potřeboval mít vlastní stáda, vlastní práci, vlastní byznys. Nevěděl, co ho čeká doma. Asi to tušil – jak to uvidíme v následující kapitole. Počítal s tím, že Ezau asi bude i nadále rozzlobený, netušil, jak to vypadá s jeho otcem a matkou, nevěděl, zda získá nějaké dědictví od svého otce – nemohl se spolehnout na nic z toho. Neexistoval žádný státní sociální systém, který by zabezpečil jeho velmi početnou rodinu. Jákob chtěl pracovat a nakonec se domluvil se svým tchánem na podmínkách, za nichž bude moci pracovat zároveň pro svého tchána Lábanu i pro sebe a pro svou rodinu. Znamenalo to mnohem více práce, mnohem více starostí i napětí. Ale Bůh byl s Jákobem a žehnal mu na každém kroku, tak jako to dělal i v předchozích letech, kdy se Jákob staral jenom o Lábanovo stádo.

- *Tak se ten muž převelice vzmožil a měl mnoho ovcí a koz, i služky a služebníky, i velbloudy a osly. (Gn 30,43)*

I. BOŽÍ ČAS (v. 1-18)

Minule jsme viděli, jak se Jákob učí rozlišovat. Mělo to své přirozené, ale i duchovní příčiny i důsledky. Také v tomto oddíle Jákob rozpoznává Boží čas.

A. Tři faktory změny (v. 1-3)

Hned na začátku našeho textu můžeme vidět tři věci, které Jákoba vedou k tomu, aby se vrátil domů. V předchozím oddíle to byla ještě jeho **touha**, která může být sama o sobě velmi silným hybatelem a jejíž pomocí můžeme také rozpoznávat, zda už nastává Boží čas. Zde to jsou:

1. Změna atmosféry – pomluvy (v. 1). Jákob se doslechl, jaké se to šíří řeči. A ty řeči byly skutečně nechutné. Lábanovi synové tvrdili, že Jákob okradl jejich otce o všechno. A že všechno, co Jákob má, je Lábanovo. V takové atmosféře se nedá dlouho žít. Ty věci se jistě stupňovaly a to ukazovalo Jákobovi, že je čas odejít. Ale kromě toho tady byla:

2. Změna Lábanova postoje (v. 2). Jákob viděl, že Lában svým synům tyto pomluvy věří. Vztahy mezi oběma muži byly čím dál napjatější. Když už to bylo k neunesení, tak do celé situace zasáhl Bůh. Bůh zde znovu zasahuje a jedná ve prospěch Jákoba. Celá kapitola je o tom, jak Bůh zasahuje.

3. Boží příkaz (v. 3). Bůh řekl Jákobovi – vrať se domů. **Já budu s tebou.** Zapamatujme si tato slova – ještě je dnes uslyšíme a vrátíme se k nim. Bůh k Jákobovi promluvil a řekl: Jdi. Co na to Jákob? Co na to my, když nás Bůh někam pošle? Když vidíme jasné slovo Písma a víme, že to je právě teď právě pro nás, že nyní k nám mluví Bůh a mluví do konkrétní situace v našem životě? Jak reagujeme? Co udělal Jákob?

B. Poslušnost (v. 4-16)

Jákob ve vztahu k Bohu jednal tím nejlepším způsobem, jakým mohl jednat – poslechl Boha a svůj život podřídil Boží vůli. Mimochodem je to ten jediný způsob, jak může jednat opravdový křesťan. Znovuzrozený křesťan nemůže žít v neposlušnosti Bohu – může neposlechnout a potom činit pokání a vrátit se v pokoře zpátky k Bohu, ale nemůže žít v trvalé neposlušnosti.

1. Sdílená poslušnost (v. 4-13) – Jákob vede svou rodinu. Když Bůh promluvil k Jákobovi, tak Jákob zavolal své dvě ženy – Ráchel a Leu. Měl sice děti se čtyřmi ženami, ale ty další dvě byly otrokyně Leji a Ráchel. V tehdejší společnosti byly sice jejich děti uznány za právoplatné dědice,

ale jim zůstalo jejich podřízené postavení a neměly velký vliv na dění v celé rodině. Jákob svým ženám vysvětluje, jak se věci mají, ukazuje jim na to, jak se změnil vztah jejich otce k němu (v. 5). A dodává: **Bůh mého otce je se mnou**. Podívejte se na to úžasné vyznání ve druhé polovině 7. verše:

- *Bůh však Lábanovi nedovolil, aby mi provedl něco zlého. (Gn 31,7)*

Bůh je věrný. Bůh slíbil svou blízkost Jákobovi, slíbil mu svou ochranu, slíbil mu své požehnání a všechno splnil. Nedovolil Lábanovi, aby Jákobovi provedl něco zlého! Vidíte, jak dobře vidí Jákob Boží jednání ve svém životě? Je to důsledek rozlišování, které začal dělat v předchozí kapitole. Jákob se oddělil od Lábana a Bůh mu dal milost více rozumět Božímu jednání. Podobně je to i s námi – kdykoliv se křesťané oddělili od hříchu, od světa, od kompromisů, od všeho, co je strhávalo k nebiblickému jednání nebo smýšlení, tak jim Bůh požehnal tím, že je vedl dále a vyučoval je o sobě samotném. Bůh Jákoba chránil – ale znamenalo to, že všechno šlapalo jako po drátkách? Že chodil domů s čistou hlavou a užíval si života plnými doušky? Podívejte se do svých Biblí do první poloviny sedmého verše a pak do osmého verše:

- *Ale váš otec mě obelstil, desetkrát změnil mou mzdu. ... Když říkal: ‚Tvou mzdou bude vše skvrnité‘, všechny ovce a kozy vrhaly mláďata skvrnitá. A když říkal: ‚Tvou mzdou bude vše pruhované‘, všechny ovce a kozy vrhaly mláďata pruhovaná. (Gn 31,7-8)*

Lában chtěl stále ovládat Jákobův život. Dohodl s Jákobem mzdu, dal mu skutečně minimální základ, jak jsme to viděli minule, ale chtěl stále víc. To nebylo vůbec nic příjemného ani dobrého. Jákob byl pod neustálým Lábanovým tlakem, nemohl se spolehnout vůbec na nic z toho, co Lában řekl, protože Lában své sliby stále znovu měnil. Lában je tady jako hřích nebo jako svět, kterému když dáte prst, tak vás bude chtít sežrat celé. Jinou dobrou ilustraci najdeme také ve Starém zákoně. Když byl Saul pomazán za krále, tak se stalo, že:

- *Přítáhl Náchaš Amónský a utábořil se proti Jábeši v Gileádu. Všichni jábešští muži Náchašovi řekli: „Uzavři s námi smlouvu a budeme tvými otroky.“ (1S 11,1)*

Chtěli se stát otroky bezbožného pohana! Chtěli uzavřít smlouvu se světem, smlouvu s hříchem – že jim bude škodit jenom málo, ale nechá je žít. Mimochodem to je totéž, co udělal Jákob – jeho vlastní hřích v domě jeho otce a jeho zbabělost čelit důsledkům hříchu ho vedly k tomu, že odešel z domu svého otce k Lábanovi. Co chtěl Lában udělat Jákobovi? Bůh mu nedovolil udělat Jákobovi **nic zlého!** Lábanovy myšlenky nebyly o pokoji a požehnání! A podobně to pokračuje také v 1. Samuelově:

- *Náchaš Amónský jim odpověděl: „Uzavřu ji s vámi tím způsobem, že každému z vás vyloupnu pravé oko. Tak uvedu pohanu na celý Izrael.“ (1S 11,2)*

Když nemáte jedno oko, tak nemůžete dobře bojovat, protože nejste schopni jedné zásadní věci, a to je prostorové vidění, a s tím souvisí rozlišování vzdálenosti. Jednoduše řečeno, vidíte věci zkresleně. To je, bratři a sestry, to, co dělá lidem hřích. Když křesťan uzavře smlouvu se světem, aby mohl hřešit jen tak trochu, v rámci mezí, tak toto je cena. Ztráta duchovního rozlišování, ztráta schopnosti účinného boje. To je cena za kompromis. Hřích chce totiž vládnout. Podobně jako Lában nad životem Jákoba. Ale Bůh byl s ním a v tuto chvíli to viděly také Jákobovy ženy.

2. Podpora rodiny (v. 14-16). Jákob dostává plnou podporu ze strany svých manželek. Tyto ženy si uvědomují, že s nimi jejich vlastní otec jedná úplně stejně, jako jedná s jejich mužem. Používá je jako nástroj svých vlastních cílů. Jedná s nimi jako s otrokyněmi – v. 15 – prodal nás a stříbro shrábl! Možná tam zní i trochu jiný podtón než jenom čisté rozhořčení – možná tam můžeme slyšet i trochu z Lábanovy povahy, ale výsledek je celkem jasný – Jákobovy manželky se staví cele na stranu svého manžela. Rozumějí tomu, že věci nejsou v pořádku, zdá se, že vidí Boží jednání a Boží ruku v celé této záležitosti a souhlasí s tím, co Bůh řekl Jákobovi:

- *Celé bohatství, které Bůh odňal našemu otci, patří nám a našim synům. Jen udělej všechno, co ti Bůh řekl.“ (Gn 31,16)*

C. Akce (v. 17-18)

Jákobova poslušnost začínala v srdci. Ale nezůstala jenom tam – mnoho lidí dnes můžete slyšet říkat: Já bych poslechl Boha, ale ... – to „ale“ je klíčem. Takové „ale“ znamená mrtvou víru, víru, která nemá skutky. Víru, která je prázdná, pro kterou Bůh ve výsledku vůbec nic neznamena! Pokud víra není spojená s poslušným jednáním, tak nemá smysl vůbec mluvit o víře nebo dokonce o lásce k Bohu.

- *Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. (J 14,21)*

Jestliže víru neuvádíme do svého života, tak to podle Pána Ježíše Krista znamená, že Ho **nemilujeme**. Můžeme svými ústy říkat, co budeme chtít, ale Kristus má pravdu. Když to není vidět na životě, není to ani v srdci! Bůh Jákobovi řekl, aby se hned sebral a odešel zpátky do Kanaánu. A Jákob jednal přesně podle Božího slova. Vzal ženy, děti, vzal svá stáda a své služebníky a vydal se na cestu. Je velmi pravděpodobné, že Lábanova stáda už v té době nepásl. Lában byl u svých stád, protože byla doba stříhání ovcí. Jákob byl u svých stád, která Bůh odňal Lábanovi. Jákob už nebyl zloděj, jako když chtěl okrást svého bratra o požehnání. Už je tu jiný Jákob. A to nás vede k další části našeho textu.

II. BĚH BEZ BOHA (v. 19-35)

Jákob se vydal na cestu s celou svou rodinou. Vydal se na cestu podle Božího příkazu, ale následující verše nám ukazují, že se nevydal na cestu s Bohem. Jákob utíká jako zločinec a to obvykle není Boží způsob jednání. Kromě toho ta cesta nezačíná úplně nejlepším způsobem – **ačkoliv o tom ví jenom jedna jediná osoba** – Ráchel.

A. Bůžci (v. 19)

Ráchel ukradla svému otci domácí bůžky. Šlo o nějaké modly, nějaké sošky, které měly sloužit k ochraně domu, kterých se pravděpodobně Lában doptával na různé věci spojené s významnými životními událostmi. I dnes jsou v naší společnosti lidé, kteří se nejprve poradí s horoskopem,

s hvězdami, nebo jdou za čarodějnicí, přinesou dárek nějaké soše, ... a teprve potom se rozhodují. To je pohanské modlářství. Možná Ráchel nechtěla, aby její otec věstil s pomocí těch sošek a zjistil, kam Jákob utíká, ale to by bylo velmi hloupé. Jákob mířil jediným směrem. Ráchel tady jedná jako pověřčivá žena, jejíž víra je velmi slabá. Jákobovi tyto bůžky dala až za několik let – a on je zakopal do země. Mimochodem, teprve potom Bůh otevřel její lůno podruhé a narodil se jí Benjamín. Ráchel podvedla svého muže i svého otce. Ale nebyla sama, kdo se snažil něco zamaskovat:

B. Jákob utíká (v. 20-21)

Podívejme se, co dělá Jákob – Jákob přelstil svého tchána a uprchl od něj. Tady se musíme na chvíli zastavit. Jsem přesvědčen o tom, že to nebylo správné, aby Jákob od Lábana utekl. Bůh mu přikázal, že má bezodkladně odejít a slíbil mu, že bude s ním, ale neřekl Jákobovi, že má utéct. Takové jednání nebylo správné. Jsem přesvědčen o tom, že by se Bůh postaral o Jákoba a jeho rodinu, kdyby se šel rozloučit s Lábanem. Možná by to bylo nepříjemné, zcela jistě by to bylo těžké, ale určitě by to bylo lepší, než tajně utéct. Proč si myslím, že bylo špatné, že Jákob utekl do Lábana? Dva důvody:

1. Bůh nás vede k pokoji se všemi lidmi. Boží slovo říká:

- *Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. (Ř 12,18)*
- *Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespátří Pána. (Žd 12,14)*

Křesťan by neměl být tím, kdo působí problémy. Evangelium působí problémy, protože odhaluje lidskou vzpouru proti Bohu a my jsme povoláni k tomu, abychom zvěstovali evangelium. Ale na tomto místě by mělo veškeré protivenství končit. Odtud bychom měli usilovat o pokoj. A to znamená přinejmenším tři věci: 1. Znamená to pokořit se před Bohem. 2. Odpustit. 3. Smířit se s druhým člověkem. Boží slovo nám ukazuje, že ne vždy jsou takové věci možné, ale také nám dává jasně najevo, že z naší strany musí být v těchto věcech všechno v pořádku.

2. Bůh nás vede k otevřenému a upřímnému jednání. Přísloví 2 varuje před těmi, kdo opouštějí přímé cesty (v. 13) a v další kapitole čteme:

- *Neboť Hospodin má neupřímného v ohavnosti, s přímými však je v důvěrném obcenství. (Př 3,32)*

A podívejme se ještě na další dva verše z knihy Přísloví:

- *Z pošetilosti se raduje, kdo nemá rozum, kdežto rozumný muž chodí přímo. (Př 15,21)*
- *Králové mají zalíbení ve spravedlivých rtech, a toho, kdo mluví přímo, milují. (Př 16,13)*

Lában nebyl králem, a jeho jednání neukazuje na to, že by miloval spravedlnost, přesto si myslím, že bylo správné, aby Jákob jednal s Lábanem přímo. I my takto máme jednat. Opačné jednání nakonec vždycky způsobí víc problémů a těžkostí. Všimněte si, že Jákob se vždy snažil vyhnout přímému střetu. Bůh mu dal své ujištění, že bude s ním, ale přesto se Jákob opět uchýlil ke lsti. Snažil se vyhnout konfrontaci s Lábanem, ale nemohl jí uniknout. K Lábanovi se dostal proto, že se snažil vyhnout konfrontaci s Ezauem. Ale víte, o čem je následující kapitola? Následující kapitola je o Jákobově setkání s Ezauem!

I zde najdeme nejméně tři věci, které jsou nutné k tomu, abychom spolu mohli mluvit přímo, upřímně a otevřeně: 1. Laskavost, 2. Trpělivost, 3. Sebeovládání. To všechno je ovocem Ducha svatého, které se bude projevovat na životech křesťanů, a o něž mají křesťané také usilovat. Neměli bychom se snažit být tzv. upřímní bez toho, že bude laskaví a trpěliví. To potom naděláme víc škody než užitku a budeme dále zraňovat lidi kolem sebe. Přesto vidíme, že ani útěk, třeba ve formě uzavření se do sebe, není správným řešením. Ale Bůh je milosrdný a my to vidíme v následujících verších:

C. Bůh se zjevuje bezbožnému (v. 22-24)

Lában se samozřejmě dozvěděl o Jákobově útěku, svolal své bratry a začal Jákoba pronásledovat. Brzy ho také dohonil. Myslím, že kdyby Bůh chtěl, aby Jákob utekl bez rozloučení, tak by zabránil Lábanovi

v pronásledování. Ale Boží vůlí bylo, aby došlo ke konfrontaci. Ale ještě než k ní došlo, tak si vzal Pán Lában na paškál. Vzpomínáte si, jak to bylo, když Abraham zapřel svou ženu Sárú? Bůh to nezakryl a nedělal, že se nic neděje. Odhalil to a Abrahama musel čelit jak faraonovi, tak abímelekovi. Úplně stejně to bylo s Izákem. A pokaždé tam zasáhl Bůh a udržel rozzlobené vládce na uzdě. Tak je to i nyní.

- *K Aramejci Lábanovi však přišel v noci ve snu Bůh a řekl mu: „Měj se na pozoru! Mluv s Jákobem jen v dobrém, ne ve zlém!“ (Gn 31,24)*

Pohan a uctívač model Lában se tady setkává s Bohem. Lában měl duchovní zkušenost, kterou by mu dnes závidělo mnoho křesťanů. Byla hrůzostrašná duchovní zkušenost, protože vidíme, že Lában se skutečně bojí cokoli udělat. Ale nebylo to proměňující setkání s Bohem – Lában zůstal stejným pohanem jako předtím. Dál hledá své modly a neuctívá Hospodina.

D. Konfrontace (v. 25-30)

Bůh tedy Lábanu zastavil a zabránil mu, aby Jákobovi udělal něco zlého. A Lában takové úmysly skutečně měl. My to můžeme dobře vidět z jeho slov. Kromě toho – Bůh nedělá věci „co kdyby náhodou“. Kdyby nebylo potřeba zastavit Lábanu, tak by se k němu Bůh nepromluvil. A i přesto, že s ním Bůh mluvil a varoval ho před špatným jednáním, tak Lában nejedná tím nejlaskavějším způsobem. Na jedné straně se velice drží, ale z jeho slov vidíme, že by Jákoba nejraději zabil a své dcery a vnuky jako *válečné zajatce* odvedl sám. Lában byl muž, který chtěl vládnout nad životy lidí kolem sebe. Kromě toho byl Lában také skutečně fanatickým modlářem – podívejte se do Písma:

- *Když už jsi tedy odešel, protože se ti tolik stýskalo po otcovském domě, proč jsi ukradl mé bohy? (Gn 31,30)*

Možná, že právě zde je ten největší důvod, proč Lában Jákoba pronásledoval. Myslím, že to můžeme vidět na dalším vývoji událostí. Člověk, který kvůli modlám neváhá cestovat šest set kilometrů, je skutečně fanatickem. Ale podobně fanatické náboženství můžete najít i mezi těmi, kdo si říkají křesťané. *Tam Bůh jedná – honem tam jedeme. Tady ten služebník*

je takový nebo makový – honem za ním. Jsou jako Lában! Není to nic jiného než modlářství!

E. Ráchel zapírá (v. 31-35)

Lában hledá své modly a Jákob ze svých úst vypouští neuvážená slova:

- *Ale u koho najdeš své bohy, ten nezůstane naživu! (Gn 31,32)*

Boží milost je větší než lidský hřích. Jákob ještě nerozumí velikosti lidského hříchu. Nemá ještě duchovní porozumění o hloubce lidské zkaženosti – jinak by taková slova vůbec nevyslovil. Jákob je tady oklamán tou, kterou tolik miloval. Ráchel podvedla svého muže, svého otce a především Boha. Co asi prožíval Jákob o nějakých osm let později, když mu Ráchel přinesla tyto Lábanovy bůžky! Nyní se ale rozpoutává:

III. BOUŘE EMOCÍ (v. 36-43)

Lában dostihl Jákoba a jeho hněv držel na uzdě jenom Bůh. Nyní se ale rozzlobil i Jákob. Postavil se Lábanovi ve „spravedlivém“ hněvu. Moji milí, Bůh nám zde ze své milosti dává nahlédnout za to, co bychom snadno mohli nazvat *spravedlivým hněvem*. Z pohledu Jákoba se skutečně mohlo zdát, že Lában jedná opět nespravedlivě. Lában zcela jistě jednal nespravedlivě, ale Jákob ve svém hněvu **zcela jistě** nevěděl všechno. A to, co v tuto chvíli vypadá jako spravedlivý hněv, je ve skutečnosti výbuchem za léta nahromaděných emocí, zranění, bolesti a hořkosti. Tato hořkost je nyní pod záminkou „spravedlnosti“ vylita se vši zničující silou. Podívejte se na další pošetilá slova, která Jákob vypouští z úst:

- *Jaký je můj přestupek? Jaký je můj hřích, že ses za mnou tak hnal? (Gn 31,36)*

Jákobe, brzdi! Odešel jsi jako zloděj z domu svého tchána. Vůbec ses nerozloučil, nejednal jsi čestně, ale zbaběle jsi utekl! A tvoje žena ještě navíc tajně ukradla otcovy modly! Probud' se, chlape! Ne, nic takového. Podívejte se, jak to tady vypadá. Na jedné straně je rozzlobený Lában, který říká, mohl jsem tě zamáčknout jako červa, jsou to moje stáda, moje dcery, moji

vnuci, já na to mám nárok, já na to mám právo, je to moje. Je to sobecký zlý muž. Ale na druhé straně? Co jsem udělal? Podívej se na to, jak jsem pro tebe makal! Mě byla zima, mě bylo vedro, já jsem dřel, já jsem neměl žádnou odměnu, mě si podvedl nejmíň desetkrát, a kdyby Bůh nezasáhl, tak bys mě propustil *s holým zadkem!* Zranění a hořkost nahromaděné za dvacet let se provalují navenek a ukazují neproměněné sobecké srdce. Spravedlivý hněv? Pozor na něco podobného, milí křesťané. Připomeňme si tři věci, které nám pomohou nebýt jako Jákob:

1. Hněváte-li se, nehřešte. To je první část tohoto verše. Na Jákobovi vidíme, že to je skoro nemožné. Když se podíváte do Písma na místa, která vypisují seznamy hříchů, tak tam najdete také hněv (Ef 4,31; Ko 3,8). A jiná místa hněv vylučují ze života ve zbožnosti: 1 Tm 2,8 – modlete se bez hněvu, nebo Jk 1,19. Příliš často je hněv hříchem, takže i když Ef 4,26 doslova říká: Hněvejte se a přitom nehřešte, tak musíme ještě více dávat pozor na své srdce, abychom byli pokorní před Bohem i před lidmi.

2. Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce (Ef 4,26b). Usmiřte se! Boží slovo rozumí lidskému hněvu, i když s ním nesouhlasí v jeho hříšné podobě. Ale Bůh nám dal řešení. A tím je usmíření. A to souvisí s tím, že si všimnu trámu ve svém vlastním oku, než začnu vytahovat třísku z oka svého bratra. Usmiřte se dříve, než zapadne slunce. Usmiřte se dříve, než půjdete spát. Nerozcházejte se v hněvu – to je výzva Božího slova.

3. Nedopřejte místa ďáblu (Ef 4,27). Každý hřích je prostorem pro ďábla. Hněv dvojnásobně, protože ďábel je plný zlosti. On je určitým ztělesněním hněvu. Jeho touhou je krást, vraždit a loupit. Proto nás Bůh varuje, abychom mu nedopřávali žádné místo. Hněv je k tomu jako stvořený.

Hněv se vůbec nemusí projevovat hádkou jako u Jákoba a Lábana. To, co vidíme v našem textu v Genesis je určitým vyvrcholením. Ale ten hněv tam byl už dlouho předtím. Strádal se tam třináct let – od chvíle, kdy Lában oklamal Jákoba a místo Ráchel mu dal za ženu Leu. Takový skrývaný hněv zhořkne a stane se jedovatým kořenem v životě člověka:

- *Dbejte na to, ať nikdo nepromešká Boží milost; ať se nerozbují nějaký jedovatý kořen, který by nakazil mnohé. (Žd 12,15)*

Hněváte se? Potom to vyznejte Bohu, a pokud je to nutné – a ne vždy to nutné opravdu je, tak se usmířte s druhými lidmi. Jinak se váš skrývaný hněv stane jedovatým kořenem, který bude otravovat nejenom váš vlastní život, ale otráví i životy lidí kolem vás. Jenom Kristova krev může vyrvat tento kořen.

IV. BOŽÍ MILOST (v. 44-54)

Nakonec Lában ustupuje. Nikoliv bez boje – v. 43 – to všechno je moje, ale co mám dělat. Jákob mu připomněl Boha ve v. 42 – Strach Izákův a Lában si jistě vzpomenu na setkání z předešlé noci. Proto usiluje o nějaké řešení.

- *Nuže, uzavřeme teď spolu smlouvu, a Bůh ať je svědkem mezi mnou a tebou! (Gn 31,44)*

Tato smlouva neznamena smíření. Daleko více znamená rozchod:

- *Hospodin ať je na hlídce ... že už spolu nebudeme nic mít. (Gn 31,49)*

Oba muži se dovolávají Boha – Jákob toho, kterého zna, zatímco Lában se dovolává bohů svých předků: Bůh Abrahamův, bůh Náchorův, bůh jejich otce. Joz 24,2 mluví o tom, že předkové Abrahama sloužili jiným bohům. Znovu tedy vidíme, že Lában zařazuje Boha Abrahamova mezi ostatní bůžky a modly – je to jeden z bohů. A vedle toho se chce Lában také pojistit proti Jákobovi – *nepřekročíš tento val proti mně se zlým úmyslem*. Ale byly to Lábanovy zlé úmysly, které ho dovedly na toto místo! Staré rčení říká: Podle sebe soudím tebe. Zde je to dobře vidět.

- *Jákob se zapřisáhl při Strachu svého otce Izáka. (Gn 31,53)*

Jákob znal Boha. Znal ho čím dál lépe – a je zajímavé, že v tuto chvíli si připomíná Boha slovy Strach Izákův. Myslím, že mu pomalu docházelo, že to všechno bylo Boží dílo a znovu si připomněl tu bázeň, kterou měl při svém prvním setkání s Bohem v Bét-elu. Bůh není sladký usměvavý dědeček. Bůh je svatý. Bůh vzbuzuje bázeň. Nevěřící lidé toto potřebují

vědět. A vždy je to Bůh, který se staví na stranu svého lidu. Proto můžeme vyznávat spolu s Davidem:

- *S Bohem statečně si povedeme, on rozšlape naše protivníky. (Ž 60,14)*
- *Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? (Ř 8,31-32)*

V. ZÁVĚR

Zatímco Jákobův vztah s Lábanem se zhoršoval, tak Jákobův vztah s Bohem se upevňoval. Lában chtěl Jákobovi ublížit, ale Bůh Jákoba chránil, povzbuzoval ho a dával se mu stále více poznat.

1. Bůh nás vede k tomu, **abychom Ho znali stále lépe**. Všimněte si jasné věci v našem textu – čím více Boha posloucháme, tím lépe Ho poznáváme. Tím více se nám On sám dává poznat.

2. Bůh nás vede k tomu, **abychom se nebáli člověka**. Může to být nepříjemné, ale Bůh je na naší straně. Může to znamenat problémy, ale Bůh v nich bude s vámi. Ale strach z lidí povede k daleko větším problémům!

3. Bůh nás vede k tomu, **abychom jednali podle Jeho vůle a Jeho způsobu**. Pokud si myslíme, že budeme naplňovat Boží vůli svým vlastním způsobem, tak se velmi pleteme. Proto potřebujeme rozumět nejenom tomu, co Bůh chce, ale také tomu, jak to máme udělat.

4. Bůh nás vede k tomu, **abychom Ho uctívali**. Jákob uctívá Boha uprostřed těch, kdo pravého Boha neznají. Bůh nás nevede k tomu, abychom ho zapírali nebo Ho nějak vylepšovali před nevěřícími – vede nás k tomu, abychom Ho uctívali v Duchu a v pravdě – takového, jaká doopravdy je.

KRMIT OVCE NEBO BAVIT KOZLY?

Archibald Brown (1844-1922)

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Zlo je mezi vyznavači Pána tak hrubé ve své drzosti, že ho ani ten nejvíce krátkozraký křesťan nemůže přehlédnout. Během posledních několika let se toto zlo rozšířilo alarmujícím tempem. Jako kvas prokvasilo celé těsto!

Je jen málo chytřejších věcí, které ďábel nastražil na církve, než jeho našeptávání církvi, že součástí jejího poslání je *poskytnout lidem zábavu*, aby byli získáni. Namísto vysvětlování evangelia církve postupně tlumila své svědectví, potom zamrkala a vymluvila se na povrchnost dneška. A potom se s touto povrchností smířila a nakonec ji přijala za svou, aby jí mohla získat zástupy.

Moje první tvrzení je, že o poskytování zábavy Písmo nikde nemluví jako o funkci církve. Pokud to mají křesťané dělat, proč o tom Kristus nikde nemluví? „*Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření – a poskytněte zábavu těm, kdo nemají zálibu v evangeliu.*“ Žádná taková slova nikde nenajdeme. Pánu si nemyslel, že by se něco takového mělo dít. *Kam půjdou ti, co se chtějí bavit?* Duch svatý o nich nic neříká. Byli proroci pronásledováni proto, že *bavili* lidi, nebo proto, že je *konfrontovali*? Koncert nebude mít nikdy roli mučedníka.

A znovu, poskytování zábavy je v přímém protikladu k učení a životu Krista a všech jeho apoštolů. Jaký postoj zaujímal první církve ke světu? „*Vy jste solí světa*“ – *ne sladkým cukrátkem*. Jste něčím, co svět vyplivne, ne spolkně.

Kdyby Ježíš do svého učení vložil víc veselejších a příjemných prvků, byl by ještě víc populární. Když „se mnozí z jeho učedníků od něho odvrátili a už ho nenásledovali“, neslyšel jsem ho, že by říkal: „*Utíkej za těmito lidmi, Petře, a řekni jim, že zítra budeme mít jiný styl bohoslužby – něco kratšího*

a atraktivnějšího s kraťoučkým kázáním. Uděláme pro lidi příjemný večer. Řekni jim, že si můžou být jisti, že si to užijou! Rychle, Petře, musíme ty lidi nějak získat!“

Ne! Ježíš litoval hříšníky, vzdychal nad nimi a plakal – ale nikdy se je nesnažil pobavit. Je zbytečné zkoumat epištoly a hledat nějaké „evangelium zábavy“. Poselství apoštolů je: „Vyjděte z jejich středu a oddělte se do nich ... Nedotýkejte se ani jejich poskvrněného roucha ...“ Cokoliv zavání zábavou, tomu chybí toto poselství. Učedníci měli naprostou důvěru v evangelium a nepoužívali žádnou jinou zbraň.

Když byli Petr a Jan uvězněni kvůli kázání, církev se za ně modlila, ale nedomlila se: „Pane, dej svým služebníkům, aby moudrým a omezeným používáním nevinné zábavy ukázali těmto lidem, jak jsme šťastní!“ Ne! Oni nepřestali kázat Krista. Neměli čas na to, aby připravovali zábavu. Rozehnutí pronásledováním vyhledávali všude evangelium. Obrátili svět vzhůru nohama – v tom se zásadně liší od současné církve.

Nakonec, zábava se úplně míjí s požadovaným cílem. Nechte utiskované, kteří našli pokoj skrze koncert, aby přestali být zticha! Nechte opilce, jimž se dramatická zábava stala článkem v řetězu jejich obrácení se k Bohu, povstat! Nedostanete žádnou odpověď! Misie zábavy nevede k žádným skutečně obráceným. Největší potřebou současné služby je vážná oddanost Bohu spojená s biblickým učením pochopeným a prožitým do té míry, že zapálí v člověku oheň.

Pane, očisti svou církev ode vší hniloby a všech nesmyslů, které na ni ďábel vložil, a přiveď nás zpátky k praxi apoštolů!

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349